

DRAUGAS

PERIODICALS
May 4, 1999
Vol. LXXXVII

90th ANNIVERSARY

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
ANTRADIENIS - TUESDAY, GEGUŽES - MAY 4, 1999

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 05/03/99

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

90-IEJI METAI

Nr. 86
Kaina 50 c.

Naujos vyriausybės sudarymas — prezidento rankose

Vilnius, gegužės 1 d. (Elta) — Konservatoriai nepriims prezidento siūlymo vadovauti iš naujo sudaromai vyriausybei, bet pritaris prezidento ir ministro pirmininko sudarytam ministrų kabinetui.

Taip partijos nuostatą po valdybos ir tarybos posėdžio komentavo Seimo pirmasis vicepirmininkas Andrius Kubilius. „Konservatoriai buvo pasirinkę savo ministrų pirmininką. Seimas buvo jam išreiškęs savo paramą, o dabar laukiame prezidento teikiamos kandidatūros“, sakė A. Kubilius.

Konservatorių partijos Politinės tarybos posėdyje taip pat priimtas pareiškimas dėl ministro pirmininko atsistatydinimo. Jame primenami pastarųjų mėnesių nesutarimai tarp Lietuvos vykdomosios valdžios aukštųjų grandžių, peraukę ir prezidento politinį nepasitikėjimą premjeru, Seimo pareiškimas pasitikėjimas Gedimino Vagnoriaus gebėjimu ir toliau vadovauti vyriausybei, jos programos įgyvendinimui.

„Kadangi ir po Seimo pasitikėjimo rezoliucijos bei pakvietimo bendram darbui prezidentas nesusėvelnino politinio reikalavimo, tai ministras pirmininkas nutarė nekonfrontuoti ir paskelbė apie savo asmeninį sprendimą kitą savaitę atsistatydinti“, rašoma pareiškime. Nors su juo turi pasitraukti ir vyriausybę, šiuo metu vykdanči svarbias reformas ir vedanti Lietuvai labai reikšmingas derybas, TS (LK) Politinė taryba vertina G. Vagnoriaus žingsnį kaip neišvengiamą.

Konservatoriai leis savo ministrams dalyvauti naujajame kabinete

Vilnius, gegužės 3 d. (BNS) — Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis teigia, kad konservatorių vadovybė nedraus partijos nariams užimti pareigas prezidento formuojamoje vyriausybėje.

„Apie jokių draudimus nekalbama“, spaudos konferencijoje pirmadienį sakė V. Landsbergis. Jis teigė nenumatęs, kad dauguma dabartinių vyriausybės narių konservatorių atsakytų dalyvauti naujojo kabineto veikloje.

„Gali būti asmeninis kieno nors atsakymas. Mes to irgi negalime uždrausti. Bet tikrai jokio draudimo (užimti pareigas) neturėtų būti“, sakė V. Landsbergis.

Konservatorių partijos politinės tarybos šeštadienį paskelbtame pareiškime buvo kalbama apie prezidento sudaromą ir tiesiogiai jo valdomą vyriausybę bei konservatorių „dalykinę paramą“ jai, tačiau neužsiminta apie konservatorių dalyvavimą kabineto veikloje.

V. Landsbergis pirmadienį piktinosis vertinimais, jog konservatoriai, atsakydami atsakomybės formuoti vyriausybę, nes Konstitucija numato, kad vyriausybės vadovą skiria prezidentas.

V. Landsbergis ragino ži-

giama esamoje dviprasmyje padėtyje, atveriantį kelią susitarimui.

„Kai prezidentas sudarys savo tiesiogiai įtakojamą vyriausybę, jai teks didelis žmonių pasitikėjimas, šiuo metu reikiama prezidentui. Tokia vyriausybė galės ramiau dirbti“, pabrėžiama pareiškime.

Partijos politinė vadovybė Seimo konservatorių frakcijai santykiuose su prezidento sudaroma vyriausybė rekomenduoja laikytis dialogo ir dalykinės paramos. Konservatorių frakcijos nuostatos bus derinamos su koalicijos bendrininkais Lietuvos krikščionių demokratų partija.

Prezidentas priėmė šešių ministrų atsistatydinimą

Vilnius, gegužės 3 d. (Elta) — Prezidentas Valdas Adamkus pirmadienį priėmė šešių Gedimino Vagnoriaus vadovautos vyriausybės ministrų atsistatydinimą ir pavedė jiems toliau eiti pareigas, kol bus suformuotas naujas ministrų kabinetas.

Pirmadienį atsistatydinimo pareiškimus įteikė socialinės apsaugos ir darbo ministrė Irena Degutienė, finansų ministras Algirdas Šemeta, teisingumo — Vytautas Pakalniškis, kultūros — Saulius Šaltenis, susisiekimo — Rimantas Didžiokas bei valdymo reformų ir savivaldybių — Kęstutis Skrebys.

Kol bus suformuotas naujasis kabinetas, visi ministrai toliau dirbs savo darba.

Nuotr.: Pirmadienį Lietuvos ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius (dešinėje) įteikė prezidentui Valdui Adamkui pareiškimą apie savo atsistatydinimą.

Ministrų kabinetą turi formuoti Seimo dauguma

Vilnius, gegužės 3 d. (Elta) — Krikščionys demokratams nekeičia savo nuostatos dėl ministro pirmininko kandidatūros. „Kai tik bus pateiktas kandidatas į premjerus, mes jo paklausime, ar jis ateina vykdyti vyriausybės programos, kuri šiuo metu vykdoma. Jeigu jis ateina tos programos vykdyti, tada sėsim, pagalvosim ir spėsime“, pirmadienį po susitikimo su prezidentu Valdu Adamkumi žurnalistams sakė Krikščionių demokratų partijos vadovas, užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas.

Prezidento atstovė spaudai Violeta Gaizauskaitė po daugiau kaip pusvalandį trukusio V. Adamkaus susitikimo su krikščionių demokratais žurnalistams sakė, kad vals-

tybės vadovo nuostata sutampa su krikščionių demokratų — naują vyriausybę turi formuoti dabartinė Seimo dauguma.

A. Saudargas pripažino, kad jiems iškiltų tam tikrų sunkumų, jeigu konservatoriai atsakytų siūlyti prezi-

Centristai neketina dirbti naujojoje vyriausybėje

Vilnius, gegužės 3 d. (Elta) — Centristai nedalyvaus naujos vyriausybės darbe. Apie tokią savo nuostatą Lietuvos Centro sąjungos (CS) vadovai pirmadienį pareiškė prezidentui Valdui Adamkui.

Prezidento ir centrinių vadovų Romualdo Ozolo bei Egidijaus Bičkausko susitikime buvo aptartas naujo ministrų

kabineto formavimo klausimas. „Manome, kad konservatoriai turi nustoti oziotis ir pradėti formuoti naują vyriausybę. Konservatorių pozicija, kurią dabar jie yra užėmę, yra pirmiausia amorali, nes tai bėgimo nuo atsakomybės pozicija. Esant tokiai Seimo valdancijai koalicijai, negalima kalbėti apie jokias „mažumas vyriausybės“, kalbėjo R. Ozolas žurnalistams po susitikimo su prezidentu.

„Jeigu rinkėjai yra suteikę konservatoriams pasitikėjimą, tai toks konstitucinis pasitikėjimas turi būti vykdomas bet kuriomis sąlygomis, kol baigiasi kadencija. Jeigu jie negali vykdyti, tuomet jie tai turi pareikšti su visomis iš to išplaukiančiomis pasekmėmis. Kadangi to daryti negalima, vadinasi, reikia dirbti“, sakė CS pirmininkas.

Pasak R. Ozolo, pirmalaikiai Seimo rinkimai būtų „pats blogiausias variantas“.

* Lietuvoje vienam rinkėjui išleidžiama vidutiniškai apie tris litus. Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRM) pirmininko Zenono Vaigausko nuomone, Lietuvoje lėšos, skirtos rinkimams rengti, naudojamos pakankamai taupiai. Jis sakė, kad per paskutiniuosius prezidento rinkimus vienam rinkėjui išleisti 3 litai 35 centai, per 1996 m. Seimo rinkimus — 3 litai 62 centai, 1997 m. savivaldybių rinkimus — 2 litai 19 centų. Z. Vaigauskas spėja, kad 2000 m. savivaldybių ir Seimo rinkimai, taip pat 2002 m. prezidento rinkimai kainuos brangiau: per būsimus rinkimus vienam rinkėjui teks išleisti 4 litus 38 centus, prezidento rinkimus — 5 litus 38 centus.

* Valstybinė mokesčių inspekcija mano, kad Lietuvos turgavietėse per metus nuvalstybės nusilepiama apie 400 milijonų litų. Ši suma sudaro beveik 6 proc. sveikatos ap-

Vyriausybės spaudos tarnyba iškreipia esamą situaciją

Vilnius, gegužės 3 d. (BNS) — Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis suabejojo, ar pirmadienį išplatintame vyriausybės spaudos pranešime „teisingai atspindima vienos nuostata visiems laikams ir priekį“ nedalyvauti prezidento formuojamos vyriausybės veikloje.

Seimo pirmininko atstovės spaudai pranešimu, V. Landsbergis apgailestauja, kad pirmadienį, „jei vyriausybės spaudos tarnybos pranešimas atspindi tikrovę, nebesilaikoma šeštadienį pasiektos Tėvynės sąjungos vadovybės vidaus susitarimo neatstatydinti daugumai ministrų“.

Anot V. Landsbergio, „kai kurie jų galėtų dirbti ir naujoje, nebe konservatoriaus premjero vadovaujamoje vyriausybėje“.

Vyriausybės spaudos tarnybai paskelbus, kad naujoje vyriausybėje atsakys dirbti šeši ministrai, tai patvirtino tik du paminėtieji ministrai.

„Nieko panašaus nesakiau — viskas priklausys nuo situacijos“, sakė konservatorė, socialinės apsaugos ir darbo ministrė Irena Degutienė. Taip nemanantis pareiškė ir kitas konservatorių susisiekimo ministras Rimantas Didžiokas. Teisingumo ministras konservatorius V. Pakalniškis per savo sekretorę perdavė esąs konservatorių frakcijos Seime narys, o toliau viskas priklausys nuo prezidento.

I. Degutienė buvo nustebusi dėl vyriausybės spaudos tarnybos formuluotės, kad šeši atsistatydinimo pareiškimus įteikė ministrai „nemato prasmės toliau dirbti kitoje, ne G. Vagnoriaus vadovaujamoje vyriausybėje“. Taip, esą, mano šeši pareiškimus įteikę ministrai — I. Degutienė, R. Didžiokas, V. Pakalniškis, nepartinis finansų ministras Algirdas Šemeta bei konservatoriai kultūros ministras Saulius Šaltenis, valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministras Kęstutis Skrebys.

Vyriausybei laikinai vadovaus Irena Degutienė

Vilnius, gegužės 3 d. (BNS) — Prezidentas Valdas Adamkus pirmadienį pasirašė dekretą, kuriuo pavedama laikinai eiti ministro pirmininko pareigas socialinės apsaugos ir darbo ministrė, Konservatorių partijos atstovė Irena Degutienė.

Prezidentas taip pat pavedė visiems ministrams laikinai eiti savo pareigas, iki bus su-

saugai arba 5.4 socialinei rūpybai šių metų biudžetui numatytų lėšų. Inspekcijos duomenimis, turgavietėse veikia mažiausiai 184 įmonės, kurios importuoja ir muitinėse deklaruoja arba perparduoda prekes sumažintomis kainomis.

* Pagal tarptautinę prekių ženklinimo sistemą savo prekes brūkšniniais kodais su Lietuvos numeriu žymi daugiau kaip 1,000 Lietuvos įmonių, o ženklinamų prekių skaičius siekia apie 20,000. Prieš 5 metus brūkšniniais kodais prekes žymėjo tik 23 gamintojai. Tarptautiniai numeriai šiuo metu žymima dauguma maisto produktų, lengvosios pramonės, buitinės chemijos, kosmetikos ir kitų prekių. Tokia sistema padeda lietuviškiems produktams iškart patekti į Vakarų prekybos tinklo sistemą, kuri prekių bei brūkšnių kodų beveik nepriima.

kas, V. Pakalniškis, nepartinis finansų ministras Algirdas Šemeta bei konservatoriai kultūros ministras Saulius Šaltenis, valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministras Kęstutis Skrebys.

I. Degutienė pabrėžė, kad pareiškimą atsistatydinti parašė tik todėl, kad taip numatoma įstatymais, kai atsistatydina premjeras. R. Didžiokas savo tolesnį darbą vyriausybėje taip pat sieja su konservatorių sprendimu. Kiti pranešime minimi ministrai neprieštaraavo vyriausybės spaudos tarnybos formuluotei.

A. Šemeta pareiškė nekontentuojantis pranešimo, K. Skrebys sakė manęs, „kaip parašyta“, o S. Šaltenis tiesiai pareiškė, kad jokioje kitoje, kaip tik G. Vagnoriaus, vyriausybėje nedirbs.

Tai, kad konservatorių valdomos vyriausybės spaudos tarnybos pranešimas suklaidino ne tik visuomenę, bet ir Konservatorių partijos pirmininką Vytautą Landsbergį, viešųjų ryšių žinovė laiko institucijos desperacijos ženklu.

„Viešųjų ryšių etika reikalauja nepažeisti tiesos ir teisingumo principų bet kurioje situacijoje. Deja, kuomet organizacija jau nefunkcionuoja kaip vientisas organizmas, del tokių nesupratimų nebeaškau, kieno kokia nuomone ir kas yra atsakingas dėl žinių pateikimo visuomenei“, sakė Virginija Benetienė, Lietuvos viešųjų ryšių asociacijos prezidentė.

„Iš turimos informacijos aišku, kad kaip ir daugelyje Lietuvos organizacijų, vyriausybės aparate matyti aiškų nesuikalbėjimą ir veiksmų bei informacijos nekoordinavimą. Deja, Lietuvoje taip dažnai atsitinka krizių atveju“, sakė V. Benetienė.

formuota nauja vyriausybė, žurnalistams pranešė atstovė spaudai Violeta Gaizauskaitė.

49-erių metų I. Degutienė Vilniaus universitete yra baigusi medicinos mokslus, daug metų dirbo gydytoja Vilniuje. Nuo 1994 metų LDDP administracijoje ji buvo sveikatos apsaugos ministro pavaduotoja. 1996 metų rudenį konservatoriams laimėjus Seime rinkimus, ji paskirta socialinės apsaugos ir darbo ministre.

Konsultacijoje dėl vyriausybės formavimo prezidentūroje dalyvavęs Seimo konservatorių frakcijos seniūnas Arvydas Vidžiūnas žurnalistams laikinąją premjerę apibūdino kaip „darbštą žmogų, tinkantį pereinamajam laikotarpiui“.

Pirmadienį prezidentas taip pat pasirašė dekretą dėl premjero Gedimino Vagnoriaus atsistatydinimo. Dekretas įsigalios antradienį.

Per 15 dienų prezidentas turi Seimui pateikti naujo premjero kandidatūrą.

KALENDORIUS

Gegužės 4 d.: Antanina, Beržas, Dargailas, Florijonas, Mintautė, Monika.

Gegužės 5 d.: Angelas (Anielius), Barvydas, Irena, Gintaras, Mykolas, Neris, Pijus 1921 m. Meksika pripažino Lietuvą de jure.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

VAIKŲ APSAUGA NUO SKLEROZĖS

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Medicinoje nuolat daugėja žinių, įrodančių, kad sklerozė prasideda pas vaikus, net vos penkiolika metų sulaukusius. Tokios žinios verčia tėvus susirūpinti savo vaikais, nes sklerozė gali jų tarpe prasidėti. Net vaikams reikia iširti cholesterolio kiekį kraujyje, ypač jei vaikai yra nutukę.

Del išorinių priežasčių, kaip nelaimingi atsitikimai ar žmogžudystės, 2,876 mirusių, turinčių 15-34 metus, lavonai buvo tiriami. Rasta, kad bent vienoje jų didžiojoje širdies ir krūtinės arterijoje buvo riebaliniai priskretimai, įskaitant ir tuos, kurie buvo 16-19 metų grupėje.

Toks susekimas nurodo reikalingą anksti šalinti sklerozės pavojų, kurį sukelia per riebus cholesterolio kraujas, rūkymas ir nutukimas persivalgant. Dabar mes, suaugusieji, vedame ne tik save, bet ir savo vaikus į tokį ankstyvą sklerozės atsirasti pavojų. Tyrimai rodo, kad septyniolikmetėms prasidėjus arterijų priskretimas greitai daugėja, sulaukus 20-30 metų.

Svarbus reikalas yra jaunuolių apsauga nuo ankstyvo jų smegenų ir širdies arterijų priskretimo cholesteroliu.

Ypač sekimas kraujo riebumas tų vaikų, kurių dėdės, tetos ar seneliai turėjo riebus kraują ar kraujagyslių ligą, o taip pat ir tų, kurie bent dviem procentais yra riebesni nei normaliai.

Svarbu tėvams ir visai šeimai sveikai gyventi, valgyti ir dirbti, ypač jei bent vienas iš tėvų yra nutukęs.

Tyrimai buvo atliekami su Amerikos kariais, žuvusiais Korėjoje, kurių amžiaus vidurkis buvo 22 metai. Jie irgi turėjo priskretusias arterijas. Taigi todėl dabar turi būti tikrinamas kraujo riebumas tų vaikų, kurių tėvai ir seneliai, 55 metų amžiaus ar panašiai, turėjo širdies ataką, angina, kojų ir smegenų arterijų priskretimą ar kurie staiga mirė. Taip pat tikrinami vaikai, kurių tėvų kraujo riebumas yra 240 ar dar daugiau.

Dabartinis žmogus, įskaitant ir vaiką, neklauso visokių kalbų, o gyvena pagal suaugusiųjų pavyzdį. Taigi visi ir visos bukime gyvais pavyzdžiais sveikos mitybos — ypač augalinės, vienas kitam ir viena kitai, ypač vaikams. Jau tikrai bus gana save ir savo vaikus žudyti su riebiu krauju. Sėkmės!

VELYKIŠKAS PRISIKĖLIMAS APSAUGO NUO SAVIŽUDYBĖS

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

Keturių svarbiausių giltinės žmogaus žudo. Nuo jų apsaugoti tik pats žmogus pajėgia. Juk visi galime nepersivalgyti — nenutukti ir tada rečiau sirgti daugeliu ligų, ypač širdies, smegenų ir kasos negalavimu — cukralige.

Tai pat visi ir visos galime nerūkyti — tada beveik 90 proc. nesirgtų plaučių ir kitokių vietų vėžiais, ir tada rečiau lankysis pas nerūkančius atakos ir paralyžius. Lietuvoje planuojama uždrausti rūkymą skatinančias reklamas. Čia mes suimkime save nagan ir liaukimės ne tik sau, bet ir vaikams kenke.

Juk mes visi ir visos galime darba palaima, ne praeikimu laikyti. Jau vien pensininko pasivaikščiojimas yra jam išganymas nuo senatviško sulepėjimo. O darbas lauke, apie namus ir namuose yra žmogui geriausias šarvas nuo daugelio ligų, ypač nuo širdies ir smegenų.

Galime mes ir neištvirkauti — tiek vedusieji, dar šeimoje gyvenant. Prie gausių senų venerinių ligų dabar prisidėjo nepagydoma labai kankinanti

paviatrė. Ją platina įvairūs nesubrendėliai. Ji plinta ir mūsų tėvynėje. Nukentėliai ir padorieji. Tai baisi nelaimė.

Tų visų svarbiausių keturių giltinių mes visi ir visos galime išvengti, tik reikia savyje sužadinti normalumą — tą tikrą lietuvišką laikyseną ir visos tos mūsų šeramos giltinės nuspūs iš bado. Už tai šiame laike, kai pavasaris skleidžiasi gyvenimui, mes nustokime save žudę nenormaliu elgesiu.

Studentai savo susirinkime buvo paklausti, koks pats svarbiausias ir tik vienas — vienintelis dalykas yra sveikata palaikantis. Studentai įvairiai galvojo: vieni tvirtino, kad tai chirurgija, kiti, kad vaistai, kad dabartinis genų tvarkymas... O klausejas visus nutildęs, pranešė dabartinės medicinos tiesą: kad tik apsauga — profilaktika yra svarbiausias dalykas sveikatos užlaikymui. Taigi mes saugokimės nuo įvairiopo sumenkimo, per tikrai vėlykišką prisikėlimą, liaukimės save žudę savo nenormaliu — nesveiku elgesiu. Sėkmės.

1,000 medelių pasodinta Vilniaus-Minsko pakelėje. Darbą atliko Lietuvos regioninės kelių priežiūros įmonė. Nuotr. Eltos

LIETUVOS ISTORIJA TEBEKLASTOJAMA

R. SIDRYS

Keturiasdešimt šešerius metus su pagieža buvome privirsti žiūrėti, kaip klastojama Lietuvos istorija. Vyriausias klastotojas, ištikimas Stalino tarnas buvo J. Žiugžda, jo satrapai H. Šadžius, R. Šermaitis, B. Vaitkevičius. Pagal tuos „istorikus“ lietuvių tautos kaip ir nebuvo. Buvo liaudis, šimtmečius spaudžiama feodalinio despotų, ji 1918-1919 metais sukūrė Tarybų valdžią, kuri tačiau buržuazijos ir užsienio intervencijų buvo sužlugdyta... „Revoliucinė darbo žmonių kova tęsėsi per abu buržuazijos valdymo dešimtmečius“... „SSSR vyriausybės 1940 m. birželio 14 d. nota padėjo revoliucinei situacijai peraugti į socialinę revoliuciją“... „Liepos 14 ir 15 d. įvyko rinkimai. Gyventojai iškilmingai, šventiškai nusiteikę ėjo į rinkimus ir sąmoningai, laisvai balsavo...“ (Visos citatos pažodžiui iš „Lietuvos TSR istorija“, 1975 m.)

Koktu skaityti tokias nesąmones, pavadintas istorijos vardu. Savaimė suprantama, šie melai laisvoje Lietuvoje turi būti atskleisti ir išaiškinti, tai yra dabartinių tikrųjų istorikų pareiga. Bet ar tikrai taip yra? Iš Lietuvos ateina nerimastų sukeliančios žinios, kad istorijos klastojimas tęsies.

VPU leidykla išleido Vidos Kniūraitės knygą „Lietuvos istorijos paskaitos mokytojams“. Ją recenzuoja K. Blaževičius „Lietuvos aido“. Sunku recenzuoti recenziją, bet straipsnyje yra apstu tiesioginių citatų, iš kurių akivaizdu, kad autorė, nors ir subtiliau negu Žiugžda, bet ir dabar klastoja istoriją, klastoja tuo, kad pateikia tik parinktus duomenis iš viešos pusės, nors istoriko už-

davinys būtų įvertinti įvykių balansą. Štai, rašydama apie Lietuvos žydų tragediją, autorė kalba E. Zuroff balsu, ne iškeldama nacių „Souderkomo“ dalinių rolių, nepaminėdama Laikinosios vyriausybės ir Lietuvos vyskupų pastangų žydus gelbėti. Atrodo, kad autorė pritaria tik E. Zuroff.

O kaip apie žudynes, kurias per Maskvos radiją taip propagavo Ilya Ezenburgas: „Žudykite, žudykite!“ Kaip apie Rėnų, Budavonės kankinius, Panevėžio gydytojus, Kupiškio Lietuvos moksleiviams, matyt, jis jai svarbesnis, negu J. Lukšos — Daumantui žygdarbiai. O kas žino, gal tie patys dabartiniai moksleiviai turės vėl stoti ginti savo tėvynę, kaip jų pirmtakai, kurių ištisos klasės 1946 m. išėdavo į partizanų.

Arba vėl, kaip autorė apibūdina A. Ramanauską: A. Ramanauskas buvo vienas iš svarbiausių miško brolių, Taurų apygardos vadas, turbūt ilgiausiai kovojęs partizanas, apie jų kovas parašęs knygą „Daugel krito sonų“. Jis išliko gyvas ir partizanų kovoms patsibaigus ir buvo raktis kagebistų gerklėje. „Laisvės Kovų archyvas Nr. 9“ aprašo, kaip kagebistai keletą metų stengėsi suimti Ramanauską, pasiūlydami puslaimį apmokamą agentų. Kai jis 1956 m. buvo suimtas ir sadiškai nukankintas, okupantai už jo sugadino apdovanojimo 12 agentų. Vienas namas Kaune, Kalnėčių ir Kampo gatvių sankryžoje, buvo kagebistų štabas, skirtas vien Ramanausko gaudymui vajui.

O kaip A. Ramanausko suėmimą nušviečia V. Kniūraitė? Labai trumpai ir aiškiai: „Norėdama iškeisti Lukšos iš užsienio parvežtus dolerius, jis pakliuvo saugumui į rankas 1956 m.“

Knygą autorė užbaigia skyreliu „Lietuva 1944-1988 m.“. Štai, kaip ji apibūdina tą laikotarpį: „Buvo statoma daug socialinės paskirties pastatų, spartiai plėčiama gyvenamųjų namų statyba. Lietuva tapo pavyzdine TSRS statybos ir pramonės respublika“ (116 psl.). Atrodo, jog Lietuvos moksleiviams reikia pirkti mintį, kad „prie rusų buvo geriau“ ir laikyti paslaptį faktą, ko Lietuva nustojo būdama atskirta nuo Vakarų Europos ekonominės plėtotės.

V. Kniūraitės knygos išleistas tik 200 egzempliorių. Pergalės mintis, kodėl tiek mažai? Gal ji ne visiems, o tik patikimiesiems?

parinkti pavyzdžiai rodo jos pastangas sąmoningai istoriją iškreipti. L. Mockūno knyga yra rimtas ir naudingas veikalas, tačiau skaityti jį reikia su rezervu, nes, deja, jame prasiškia autoriaus priešiškas Krikščionių demokratų sparnui. Štai kokią citatą autorė parenka iš L. Mockūno knygos laisvės kovotojų vadui J. Lukšai — Daumantui apibūdinti: „Kaip politinis veikėjas, Lukša tarnavo katalikiškiems interesams. Ginant šiuos interesus, katalikiškos dorybės buvo paliktos nuošaly, viskas buvo leista, chameleonis, radikalus skelbtų nuostatus, keitimas, kartais šantažas“. Šitą šmeižtą autorė pateikia Lietuvos moksleiviams, matyt, jis jai svarbesnis, negu J. Lukšos — Daumantui žygdarbiai. O kas žino, gal tie patys dabartiniai moksleiviai turės vėl stoti ginti savo tėvynę, kaip jų pirmtakai, kurių ištisos klasės 1946 m. išėdavo į partizanų.

Arba vėl, kaip autorė apibūdina A. Ramanauską: A. Ramanauskas buvo vienas iš svarbiausių miško brolių, Taurų apygardos vadas, turbūt ilgiausiai kovojęs partizanas, apie jų kovas parašęs knygą „Daugel krito sonų“. Jis išliko gyvas ir partizanų kovoms patsibaigus ir buvo raktis kagebistų gerklėje. „Laisvės Kovų archyvas Nr. 9“ aprašo, kaip kagebistai keletą metų stengėsi suimti Ramanauską, pasiūlydami puslaimį apmokamą agentų. Kai jis 1956 m. buvo suimtas ir sadiškai nukankintas, okupantai už jo sugadino apdovanojimo 12 agentų. Vienas namas Kaune, Kalnėčių ir Kampo gatvių sankryžoje, buvo kagebistų štabas, skirtas vien Ramanausko gaudymui vajui.

O kaip A. Ramanausko suėmimą nušviečia V. Kniūraitė? Labai trumpai ir aiškiai: „Norėdama iškeisti Lukšos iš užsienio parvežtus dolerius, jis pakliuvo saugumui į rankas 1956 m.“

Knygą autorė užbaigia skyreliu „Lietuva 1944-1988 m.“. Štai, kaip ji apibūdina tą laikotarpį: „Buvo statoma daug socialinės paskirties pastatų, spartiai plėčiama gyvenamųjų namų statyba. Lietuva tapo pavyzdine TSRS statybos ir pramonės respublika“ (116 psl.). Atrodo, jog Lietuvos moksleiviams reikia pirkti mintį, kad „prie rusų buvo geriau“ ir laikyti paslaptį faktą, ko Lietuva nustojo būdama atskirta nuo Vakarų Europos ekonominės plėtotės.

V. Kniūraitės knygos išleistas tik 200 egzempliorių. Pergalės mintis, kodėl tiek mažai? Gal ji ne visiems, o tik patikimiesiems?

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesučiame. Prie pavarde ir adreso, siųdami laikraštį patymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šėštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šėštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šėštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausias redaktorius - Danutė Bindokienė

Administratorius - Valentinas Krumpelis

Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šėštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiuntimams, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuostata. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

LEIDINIAI APIE LIETUVOS ISTORIJA

Per keturis šimtus įvairiausių leidinių apie Lietuvos istoriją, kultūrą, etnografiją skaitytojams siūloma Lietuvos istorijos bei etnografijos leidinių knygyne Kauno centre. Naujojo knygyno įsteigimas — viena Česlovo Gedgaudo labdaros fondo veiklos sritčių. Iš viso knygyno kataloge — arti dešimtų šimtų pavadinimų leidinių.

Pasak Č. Gedgaudo labdaros fondo valdytojo Leopoldo Krutinskio, fondas populiariai Lietuvos istorijos ir etnografijos leidinius, teikdamas juos šalies bibliotekoms bei muziejams, kai kuriems etnokultūros centrams, leidžia knygas.

Č. Gedgaudo labdaros fondas įkurtas 1995 metais Lietuvos kultūrą puoselėjančių žmonių iniciatyva. (Elta)

MINIMOS 250-OSIOS P. RUGIO MIRTIES METINĖS

Lietuvių literatūros ir tautosakos institute balandžio 21 d. suruoštas evangelikų liuteronų kunigo, kalbininko Pilypo Ruigio 250-ųjų mirties metinių minėjimas. Vakare apie P. Ruigio gyvenimą ir darbą kalbėjo humanitarinių mokslų daktarai — tautosakininkas Ambraziejus Jonynas ir kalbininkas Arnoldas Pirockinas.

P. Ruigys gimė 1675 m. Mažosioje Lietuvoje, Katinauvoje, studijavo Karaliaučiaus universitete, kurį laiką gyveno Kaune. Nuo 1708 m. iki mirties 1749 m. dirbo Valtariškio evangelikų liuteronų kunigu.

Paskatintas XVIII amžiaus pradžios kalbinio ginčo, R. Ruigys parašė „Lietuvių kalbos kilmės, budo ir savybių tyrinėjimą“. Šiame darbe P. Ruigys lietuvių kalbą kildino iš graikų kalbos, aptarė baltų kalbas ir tarmes, pabrėžė ypatingą jų giminybę, pateikė trumpą prūsų-lietuvių-vokiečių kalbų žodynėlį. Lietuvių kalbos žodinumui, gramatikai, melodingumui iliustruoti kalbininkas panaudojo tautosaką — pirmą kartą išspausdino tris lietuvių liaudies dainas, be to, patarių, priežodžių, mišlių, apie šimtą retesnių lietuviškų posakių. 1747 m. P. Ruigys parašė „Lietuvių-vokiečių ir vokiečių-lietuvių kalbų žodyną“. Su keliais raštijos veikėjais kalbininkas parengė religinių raštų lietuvių kalba. (Elta)

LITAS KEIS PARTNERI

Lietuvos bankas jau parengė

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyt. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis
už prieinamą kainą. Pacientai
priimami absoliučiai punktualiai.
Susitarimai (kalbėti angliskai)
Tel. 708-422-6280

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9625 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Ridgely Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia i vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė - Vidaus ligų gydytojas
Kaip ir lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Suite 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-228-6666
Valandos pagal susitarimą

DANTŲ GYDYTOJAS
TOMAS ZUBINAS, D.D.S.
Fairview Dental Care
6317 Fairview, Ste. 6
Westmont, IL 60559
630-968-0964
Valandos pagal susitarimą
Gydytojas kalba lietuviškai

ARAS ŽILBIA, M.D.
INDRE RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
(630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

LINAS SIDRYS, M.D.
Akų ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgely Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6822
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

DR. ŽIBUTE ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

Lito patikimumo įstatymo pataisų projektą ir įteikė jį vyriausybei.

Kaip rašo „Lietuvos rytas“, Lito patikimumo įstatymo pataisos prireikė, nusprendus keisti lito susiejimo su bazine valiuta sistemą. Pirmąjį kitų metų pusmetį litas turėtų būti atsietas nuo JAV dolerio ir susietas su dolerio ir euro krepšeliu. Pasak Lietuvos banko valdybos pirmininko Reinoldijaus Šarkino, valiutų krepšelyje euras ir doleris užims lygias dalis. Jis atmetė bet kokias lito nuvertinimo ar pakilimo galimybes.

R.J.

Kauno statybinių rengimo centre mokiniai renka iš „Saulutės“ vaikų globos burelio nusiųstų drabužių.

Nuotr. Indrės Tūjūnienės

LIETUVIŲ FONDAS — FINANSINĖ INSTITUCIJA SU VISUOMENINE ATSAKOMYBE

DR. JONAS VALAITIS

Praėjus 37-tam Lietuvos fon-
do suvaziavimui, yra proga
pabandyti atsakyti į visą eilę
klausimų, iškilusių suvaziavi-
me dalyvavusių narių tarpe
dėl Lietuvos fondo praeities,
dabarties ir ateities.

Lietuvių fondas per savo pir-
mą 37-ųjų metų laikotarpį išau-
go į reikšmingą finansinę in-
stituciją, veikiančią su visuo-
menine atsakomybe ir be savo
narių asmeninės ekonominės
naudos siekimo, su pagrindi-
niu tikslu išlaikyti lietuvių be-
užsienio lietuvių tarpe ir pri-
sidėti prie lietuvių išlaikymo
Vilniaus krašto mokyklose
bei tautinės kultūros rėmimo
neprisklausomybės atstaciūse
Lietuvoje.

Užsienio lietuviams priklaus-
o visi lietuviai, gyvenantys
už Lietuvos ribų dėl įvairių
priežasčių, daugiausia politi-
nių, privertusių juos palikti
savo tėvynę, bet taip pat dėl
profesinių, ekonominių, asme-
ninių ir šeimos susidariusių
aplinkybių.

1962-iejį — Lietuvos fondo
įsikurimo metai buvo tuo ypa-
tingi, kad pirmieji Lietuvos
fondo nariai, pritardami dr. A.
Razmos LF steigimo idėjai,
šalia lietuvių išlaikymo
JAV, taip pat tikėjosi prisidėti
finansiniai prie lietuvių tau-
tinės kultūros puoselėjimo
Lietuvoje, atstaciūse nepriklaus-
omybėje. Tam įvykus, Lietuvos
fondas 1991 metų specialiai
suvaziavime nutarė paskirti
vieną milijoną dolerių Lietu-
vos kultūrai remti ir sudarė
sąlygas Lietuvos fondo na-
riams paskirti savo įnašus
šiam svarbiam tikslui.

Šiuo metu, Lietuviai atstaciū-
se nepriklausomybėje, Lietu-
vių fondas, remdamas savo
pirmąjį uždavinį — lietuvių
išlaikymą užsienio lietuvių
tarpe, susibūrusių į Pasaulio
Lietuvių Bendruomenę, taip
pat remia Vilniaus krašto mo-
kytojus, dirbančius reikšming-
as lietuvių išlaikymo darbas
Vilniuje.

Zvelgiant į ateitį, galima
tvirtinti, kad, spartiai vyks-
tant lietuvių nutautėjimo pro-
cesui užsienyje, JAV lietuvių
bės išlaikymas lietuvių tarpe
pareikalaus ne tik lietuviškos
visuomenės pastangų, bet taip
pat Lietuvos fondo padidinto
finansinio rėmimo lietuviškos
mokykloms, jaunimo orga-
nizacijoms, lietuviškiems
spaudai, radijo ir televizijos
programoms ir ypatingai svar-
biai kūrybinei kultūrinei lietu-
vių veiklai.

Lietuvių fondas — finansinė
institucija su visuomene at-
sakomybe — įgijo reikšmingą
pasitikėjimą lietuvių visuome-
nėje už Lietuvos ribų ir ne-
priklausomoje Lietuvoje. Dėl
šio pasitikėjimo auga Lietuvos
fondo narių skaičius ir ypatin-
gai Lietuvos fondui skiriami
narių ir jų šeimų palikimai,
kurie sudaro apie 40% viso pa-
grindinio Lietuvos fondo kapi-
talo.

Praeityje, Lietuvos fondo na-
rių skaičiui didėjant ir nema-
žam Lietuvos fondo narių
skaičiui asmeniškai negalint
dalyvauti LF metiniuose su-
vaziavimuose, buvo įvesta į
Lietuvių fondo Statutą įga-
lijų sistema, kuri buvo pri-
imtina nariams tol, kol balsų
skaičius per įgaliojimus išau-
go į kelis tūkstančius ir na-
riai, įgaliodami aktyvius Lie-
tuvių fondo narius, kurių dalis
yra Lietuvos fondo vadovy-
bėje, juos pakartotinai išrink-
davo į Lietuvos fondo tarybą
(Board of Trustees). Šių metų
37-ame Lietuvos fondo suva-
ziavime buvo nutarta atsisa-
kyti įgaliojimų sistemos ir pa-
sisakyta už Lietuvos fondo na-
rių tiesioginį balsavimą, ren-
kant Lietuvos fondo tarybos
narius ir darant Lietuvos fon-
do Statuto pakeitimus. Šiuo
nutarimu Lietuvos fondo na-
rių teisės yra praplėstos, bet
tuo pačiu pavienių narių vi-
suomeninė atsakomybė yra
padidėjusi, kas Lietuvos fondą
pasiekimui yra būtina reika-
linga.

Lietuvių fondas per savo 37
veiklos metus labai sėkmingai
veikė, sukaupdamas per 10
milijonų pagrindinio kapitalo
ir paskirdamas daugiau kaip
5 milijonų pelną lietuvių iš-
laikymui. Šio Lietuvos fondo
pasisekimo priežastys yra
įvairios: pirmiausia Lietuvos
fondo narių pasitikėjimas fon-
do vadovybe, Lietuvos fondo
valdyba, taryba ir tarybos su-
darytų komisijų darbu: Statu-
to komisija, Investicijų finan-
sų komisija, Palikimų komisi-
ja, Garbės narių nominacijos
komisija ir ypatingai svarbia
Pelną skirstymo komisija, su-
sidedanti iš 3 Lietuvos fondo
atstovų ir 3 Amerikos Krašto
Lietuvių Bendruomenės atsto-
vų. Šioje komisijoje Lietuvos
fondo ir Lietuvos Bendruome-
nės atstovai, sutartinai dirb-
dami, atlieka labai reikšmingą
pelną skirstymo darbą. Lietu-
vių fondo taryba, susidedanti
iš 18 narių, yra atsakinga už
Lietuvių fondo finansus ir

Lietuviškosios žiniasklaidos bendradarbiai Lietuvos fondo narių metiniame suvaziavime. Iš kairės sėdi: Gabija Steponienė — „Amerikos balsas“ atstovė; Aldona Jurkutė — „Darbininkas“; Laima Zavistauskienė — „Pasaulio lietuvis“; stovi: Bronius Juodelis — „Lietuvos aidas“; Emilija Andriulytė — „Draugas“; Juozas Koncius — LF vicepirmininkas spaudai; Edvardas Sulaitis — „Dirva“. Nuotr. Zigmą Degučio

neša visuomeninę atsakomybę

prieš Lietuvos fondo Statutą, Lietuvos fondo metinį suvaziavi-
mą ir Illinois valstybės ista-
tymus, nusakantiuos Lietuvos
fondo, kaip nepelno siekian-
čios organizacijos, ribas. Lie-
tuvių fondo tarybos nariai yra
įvairių pažiūrų ir profesijų at-
stovai: 6 ekonomistai, 2 banki-
ninkai, 3 advokatai, 1 PR eks-
pertas, 1 inžinierius, Pasaulio
Lietuvių Bendruomenės pir-
mininkas ir 4 gydytojai —
daktarai: Lietuvos fondo stei-
gėjas ir jam pritarę 3 kolegos.
Garbės narių komisija, einanti
nominacijų komisijos pareigas
ir susidedanti iš 7 buvusių
Lietuvių fondo tarybos pirmi-
ninkų, nominuodama kandi-
datus į Lietuvos fondo tarybą,
Lietuvių fondo tarybos pirmi-
ninką ir Lietuvos fondo valdy-
bos pirmininką, ypatingą dė-
mesį kreipia ne tik į kandida-
to profesinį pasiruošimą, fi-
nansinį patyrimą, bet taip pat
jo nepriklausomumą ir sąži-
ningumą, taip reikalingą Lie-
tuvių fondui — finansinei in-
stitucijai.

Per šiuos 37 metus Lietuvos
fonde nepasitaikė nei vieno at-
vejo, kad Lietuvos fondo vado-
vybės narys būtų siekę sau
asmeninės naudos ir panaudo-
ję Lietuvos fondo finansus
savo asmeniniams interesams.

Tol, kol Lietuvos fondas —
finansinė institucija su visuo-
menine atsakomybe — liks iš-
tikimas Lietuvos fondo tiks-
lams ir Lietuvos fondo na-
riams, Lietuvos fondas augs
savo finansais ir ateinančių 10
metų laikotarpyje galės pa-
dvigubinti savo pagrindinį ka-
pitalą, šiuandien viršijantį 10
milijonų sumą.

KLASCO PARDUOTA BRONISLOVO LUBIO SUSIVENIJIMUI

Beveik 90 proc. vyriausybei
priklausantių Klaipėdos jūrų
krovinių kompanijos (KLASCO)
akcijų parduota Lietuvos
pramoninių konfederacijos
prezidento Bronislovo Lubio
susivienijimui „Viachema“.

Kaip rašo „Respublika“,
„Viachema“ įsipareigojo už be-
veik 90 proc. KLASCO akcijų
sumokėti 200 mln. litų. 120
mln. litų turi būti sumokėta
per mėnesį nuo sutarties pasi-
rašymo (kovo 5 d.), likę 80
mln. dalimis per 5 metus.

Iki sutarties pasirašymo
buvo neaišku, kokia bus inves-
ticijų į KLASCO suma. Neofi-
cialiai teigta, kad investicijos
per 5 metus sieks 170 mln.
litų, tačiau „privatizavimo pa-
reigūnai tvirtina, kad per
šiuos metus dėl Rusijos krizės
KLASCO buklė pasikeitė, va-
dinasi, ir investicijų suma
greičiausiai bus gerokai ma-
žesnė.

Kaip rašo „Lietuvos aidas“,
pasirašius KLASCO pirk-
imo ir pardavimo sutartį, B.
Lubys paneigė gandus, kad
vybės narys būtų siekę sau
asmeninės naudos ir panaudo-
ję Lietuvos fondo finansus
savo asmeniniams interesams.

„Viachemos“ susivienijimą
įveda Vokietijos Brėmhafeno
uosto krovinių vežimo ben-
drovė ir Estijos transporto
bendrovė.

Tuo tarpu „Lietuvos rytas“
rašo, kad šalies valdžia kla-
upiasi prieš „Viachemą“, o iš
Lietuvos išvyti užsienio kon-
sultantai atskleidė privatiza-
vimo užkulius.

Vokietijos bendrovės „Rogge
Marine Consulting“, konsulta-
vusias Valstybės turto fondą,
atstovai tvirtino, kad derybos
su B. Lubio kontroliuojama
„Viachema“ buvusios netei-
setos ir siūlė jas nutraukti.
Tačiau po tokių pasiūlymų
patys konsultantai buvo iš-
varyti iš Klaipėdos jūrų kro-
vinių kompanijos privatizavimo
derybų. Vokietijų bendrovės
vadovai atsietė laisvą Privati-
zavimo komisijos pirminin-
kui Eduardui Vilkiui, Turto
fondo vadovui Stasiui Vaitke-
vičiui ir ūkio viceministrai An-
toniui Bartuliui, kuriame su
liudėsiu pranešė apie nešvarų
KLASCO privatizavimą. Ta-
čiau akad. E. Vilkas, atsiskęs
„Lietuvos rytui“ parodyti
laisvą, konsultantus pavadino
kvailiais. Pasak konsultantų,
„Viachemos“ pateiktas sutar-
ties projektas neatitiko kon-
kursa sąlygų, be to pasikeitė
konkursa laimėjusio susivieni-
jimo sudėtis. Susivienijimo
sudėtyje nebeliko dalyvių, tu-
rinčių darbo uostuose patir-
ties. Kita vertus, Viešo kon-
kursa transporto įmonėms
privatizuoti komisijos vadovų
paskirtas ne Susisiekimo mi-
nisterijos, kuriai priklauso
KLASCO, o ūkio ministerijos
atstovas — ūkio viceministras
A. Bartulis. Kaip žinia, ūkio
ministerijai vadovauja buvęs
Lietuvos pramoninių konfe-
deracijos viceprezidentas Vin-
cas Babilius.

R. Jakutytė

Prošvaistė maloni, bet kas toliau?

Danutė Bindokienė

Praėjusio sekmadienio ži-
nios iš Jugoslavijos buvo lyg
netikėtas saulės spindulėlis,
prasisverbęs pro tamsiais de-
besimis aptrauktą padangę:
žiniasklaida prašė, kad
Milosevic sutiko paleisti tris
amerikiečius karius, serbų
nelaisvę paimtus kovo paba-
goje. Nepaisant, kad NATO
sąjungininkų bombos ir rake-
tos be perstojo krinta ant Bel-
grado bei kitų strateginių vie-
tovių Jugoslavijoje, jokio pa-
gėrimo skriaudžiamieji alba-
nai Kosovo provincijoje iki
šių nepajuto: jų tragiška pa-
dėtis dabar yra dar tragiš-
kesnė, nes serbai sustiprino
„etninio valymo“ tempą ir
metodus. Kasdien matome ne
tik naujus tūkstančius tremti-
nių, išvarytų iš savo namų,
bet jų pasakojimai apie žiau-
rumus ir smurto veiksmus ke-
lia pasibaisėjimą kiekvienam,
nepraradusiam žmoniškumo
jausmo.

NATO bombos ir raketos
gruvisiais pavertė nemažai
taikinių Jugoslavijoje, tik ne-
sugriovė jos prezidento užsi-
spyrimo, o taip pat didžiosios
dalies gyventojų patriotišku-
mo. Jie ne tik pasirinko
stovėti šalia savo prezidento,
remti jo nutarimus, bet iš-
silaikė kaskart didesnę nemi-
nykantą NATO narėms, ypač
Amerikai. Tad nenuostabu,
kad amerikiečius sujaudino
žinios, kai prieš kelias sa-
vaites trys JAV kariai pateko
į nelaisvę. Televizija (ir laik-
raščiai) daug kartų rodė tą
patį šūripų trijų sužeistų vy-
rų vaizdą, o Jugoslavijos pro-
pagandos mašina malė vis
aštresnius kaltinimus, žadėjo
greitą teismą ir didelę baus-
mę. Nors Amerika ir tarptau-
tinės žmogaus teisių organiza-
cijos reikalavo karių palei-
dimo, tokiam atvejui daug
viltčių nebuvo. Juo intensy-
viau buvo bombarduojama Ju-
goslavija, tuo piktesnė propa-
ganda skrido iš Belgrado.
Buvo galima tikėti, kad trys
amerikiečiai kariai bus paa-
koti ant tos propagandos au-
ties, visiškai sugriauant
JAV gyventojų paramą pre-
zidentui Bill Clinton, kuris sti-
priai remia jėgos panaudojimą
prieš serbus. Kai pastaruoju
metu vis garsiau kalbama
apie kariuomenės siuntimą į
Jugoslaviją ir Amerika jau
pašaukė keletą tūkstančių at-
sarginių, trijų amerikiečių be-
laisvių vaizdas daugelį (net
vyriausybės žmonių) vertė
abjoti karo Jugoslavijoje
veiksmingumu.

Sekmadienio ryte pasitvirti-
nus žinioms, kad amerikiečiai
kariai tikrai paleisti, buvo ir
gera girdėti, ir taip pat gan
nuostabu. Kun. Jesse Jack-
son, kurio vadovaujama dele-
gacija įtikino prez. Slobodan
Milosevic paleisti belaisvius,
svarbiausia pasisekimo prie-
žastimi laikė Dievo malonės
veikimą. Jeigu taip, tai čia
matome aiškų stebuklą, nes
buvęs komunistas ir ateistas
Milosevic galbūt vargiai su-
tikytų kažką daryti Dievo var-
du...

Vis tik kyla klausimas, ką
pažadėjo Jackson už belaisvių
paleidimą. Nėra abejonės, kad
Milosevic jų nepaleido, bijoda-
mas bombų ar iš pasigai-
lejimo. Daugelis tikėjosi grei-
čiau pamatyti trijų ameri-
kiečių belaisvių viešą teismą,
o galbūt ir įvykdytą mirties
bausmę, negu išleidimą lais-
vėn. Jeigu tai buvo padaryta,
reikia manyti, kad Milosevic
juos paleido, gerai apgalvojęs,
kur glūdi skalesni propagan-
dos aruodai.

Prez. Clinton sekmadieni
neatrodė labai patenkintas
susidėsčiusiais įvykiais. Jis
pareiškė, kad jokių lengvatų
dėl belaisvių paleidimo Milo-
sevic neturėtų tikėtis — bom-
bardavimai bus tęsiami, kol
Belgradas sutiks su visais
NATO reikalavimais ir trem-
tiniai galės grįžti namo. Jes-
se Jackson ragino Vašingtoną
bent sustabdyti bombardav-
imus dvidešimt keturioms va-
landoms ir žadėjo tarpinink-
auti taikos derybose. (Milo-
sevic jam įdavė parvežti prez.
Clinton laišką).

Šiandien amerikiečiai ka-
riai: Steven Gonzales iš Te-
xaso, Andrew Ramirez iš Kali-
fornijos ir Christopher Stone
iš Michigan valstijos, jau lais-
vi, netrukus susitiks su savo
artimaisiais. Jie tvirtina, kad
buvo traktuojami humaniškai,
bet vis tik labai džiaugiasi
ištrūkę iš tos „humaniškos
serbų globos“.

Sakykim, kad Milosevic nu-
sileis, priims NATO diktuoja-
mas sąlygas, suteiks savi-
valdą daliai Kosovo, kurioje
gyventojų daugumą sudaro al-
banų kilmės žmonės (geriau
reikėtų sakyti — sudarė, nes
nemaža dalis kosoviečių buvo
išvyta iš savo gimtojo krašto
ir tebevargsta pabėgėlių sto-
vyklose arba buvo nužudyti, o
jų namai sunaikinti), ar galės
serbai ir albanai gyventi tai-
kioje, kaimyniškai po to, kas
per pastaruosius mėnesius
tarp jų įvyko?

L.S. Taigi, kaimė žmonės linksminavosi, susirinkę į
tokius susijėjimus, tada vadinamus „roboksiukais“. Da-
vė mandoliną ir sako — grok! Mums visada trukdavo
muzikantų. Turėjome tokį vokiečių, tiksliau vokiečių
kilmės lietuvi, kuris visada grodavo šokiams. Buvo sa-
vamokslis muzikantas, paprastas darbininkas. Buda-
vo, pasidėdė smuikėlį ant kelio, prisipildė prie-
šono ir kad duodavo garo! Jis buvo pagrindinis muzi-
kantas. Be didesnių paragonimų grodavu vienas. Kar-
tais sudarydavo kelių žmonių orkestrą. Kai vokiečių
nebūdavo — grodavau aš. Pats išmokau mandoliną
groti. Ja grojau iki gimnazijos, o gimnazijoje pradėjau
mokytiis griežti smuiku. Vilkaviškio gimnazijoje tebu-
vau tik vienerius metus (jau sakiau, kad teko gyventi
kartu su tetos šeima ir mes persikėlėme į Marijampolę,
dar Biržuose gyvenome vienerius metus).

L.T. Kokiais instrumentais grodavo kaimo muzikan-
tai, gal akordeonu, bandomija?

L.S. Akordeonų, bandomijų mes neturėjome. Buvo
būgnas, armonika, gal dar koks smuikelis. Tie „mand-
resni“ muzikantai miestelyje grodavo. Vilkaviškyje.
Turėjo savo orkestrą. Kartais tuose šokių vakaruose
būdavo rengiamos loterijos. Pameniu, Vilkaviškyje, vie-
nos tokios loterijos metu laimėjau prizą — šprotų
dežutę. Kokio būta džiaugsmo! Kaip buvo skanu. Juk
aš niekada nebuvau ragavęs tokio skanumyno! Jei
kalbėt apie valgius, tai dar atsimeniu tokį „keidanska“
sūrį (panašų ir dabar perkame)... Tas sūris tada bu-
be galo skanus. Su raudona oda.

L.T. Olandiškas?

(Bus daugiau)

„GRANDINĖLĖS“ REIKSMĖ IŠEIVIJOS LIETUVIŲ KULTŪROS GYVENIMUI

LIGIJA TAUTKUVIENĖ

Nr.34

Tėsinys

Ir vis tik sukūrė vieną ge-
riausią išieivijoje kadrilinį šokių „Zekelis“, de-
kodėl, neįtrauktą į šokių aprašymų knygą „Mūsų au-
diny“...

Is knygos „Padarykit aslužėj ruimužį“ (K. Poškaicio
parengta, Vilnius, 1996 m.): „Atvaziavau, Juozai, pa-
stūrėti, ką tu čia padarei, — taip sakė Vilniaus aero-
drome Marija Baronaite, atskridusi iš Australijos.“

Ar tai ta pati Baronaite, ta pirmoji keturiasdešim-
tųjų metų Valstybinio dainų ir šokių ansamblio šokių
vadovė, tada Lingi priėmusi ir šokdinus?

Ta pati, Juozo mokytoja (L. Sagio — aut. pastaba).

Tai ji Valstybinio ansamblio gimtadienio premjeroje
parodė „Kepurinę“, „Kubilą“, „Kalvelį“. Tai ji keturias-
dešimt pirmųjų pradžioje pas Igorį Moisejevą pastatė
„Lietuvišką siuitą“ iš septynių šokių.

Kur tą šaunią talentingą moterį karo ir abejonių
bangą į pasaulio kraštą nutrenkė. Ir kuo pavertė. Bui-
ties vargų užguita, išsekinta. Lietuvos garbei, de-
nieko negalėjo padaryti. Nes be savo gyvos tautos, be

ryšio su liaudimi, su jos kūryba, o galiausiai — su ar-
chyvais — iš kur tada semsi, kai taip toli nuo šaltinių
nuklydai. Žiūrėjome į tą labai pavargusią, nedidelę,
senąją moteriškę ir galvojome — kodėl gi jai taip ne-
pavyko, ar visada ji buvo tokia bejėgė? Sako, kad ne,
buvusi energinga, veikli, nors ir santūri, bet anuomet
nepalyginamai žvalesnė.

Praėjo kelios dienos, M. Baronaite atsigavo, pra-
linksme, jau smagiai žvelgdavo į tėviškes laukus, į
senų bičiulių veidus, į tą mielą, tokį pažįstamą ir jau
kitokį Vilnių. O tada ejo nepaprastai puiki 1975 metų
jubiliejinė dainų šventė. Kalnų parke skambėjo, aidė-
jo, sukosi ir šėlo dvidešimt visos Lietuvos ansamblių,
iš to vieno, iš to pirmojo pasidarę. (...) Ir sužavėtų ži-
rovų minios... Ir dar Žalgirio stadione gerokai virš ži-
džių tūkstančių šokėjų. Kur ir kas pasaulyje dar matė
tokias vardynas? (Tuo metu taip buvo vadinamos
krikštynos — aut. pastaba.)

Juozas turėjo ką parodyti.

— Kaip reikės išvaizuoti, Marija Baronaite? Šventė
baigėsi, visi išvažinėjo. Išvažiojo ir jina! ir tą savo ir ne
savo šalį.

Lingus ėmėsi ruošti naują šventę. — V. Jakelaitis
„Preludai Juozo Lingio temomis“.

„M. Baronaite-Greblinienė mirė vieniša, retai kieno
nors aplankoma, patyrusi daug vargo ir nepriteklų.
Mokiniai buvo didžiausias jos džiaugsmas“ (G. Breich-
manienė — „Dirva“, 1999.02.16). Sulaužyti žmonių li-
kimai. Liūdna ir skurda.

Australijos sostinėje Canbergoje „Grandinėle“ priėmė

ir vaišino JAV pasiuntinio žmona.

Grupę sudarė 53 žmonės: 38 šokėjai, 8 muzikantai, 3
vadovai, 1 technikas, 3 lydinčiai. Svarbiausia, kad kar-
tu vyko jau tapusi lyg ir „sava“, „The Cleveland Plain
Dealer“ korespondentė Jane Scott, kuri galėjo supa-
žindinti plačią Clevelando visuomenę apie „Grandi-
nėlės“ išvyką.

„Grandinėle“, nukeliavusi per 22,000 mylių, laimin-
gai sugrįžo namo. Jos koncertus Australijoje aplankė
per 3,000 žiūrovų.

Po šios išvykos Sagys paleidžia „Grandinėle“ atosto-
gų. Niekas nežino, kiek laiko truks pertrauka. Visiems
reikia poilsio — tiek vadovams, tiek šokėjams, tiek
kritikams.

Sėdime su Aleksandra ir Liudu jų jausimais, labai
lietuviškai, namelyje Lyndhurst, Ohio. Už langų
ziema, tačiau iš medžių, kad ir plikomis šakomis, ne-
sunku įsivaizduoti, koks grožis čia būna šiltuoju metų
laiku. Tikriausiai namelis pasakė tarp medžių, gė-
lynų ir bičių.

Letai plaukia pasakojimas-prisiminimas apie vai-
kystę, jaunystę, prabėgusią Lietuvoje.

Liudas Sagys (toliau — L.S.): mano tėvai gyveno
kaime. Majoriškių kaime, Suvalkijoje. Teta, mamos
sesuo, buvo išteikėjusi už mokytojo. Jie neturėjo vaikų,
tai aš ir augau pas juos. Kartu teko važiuoti į Mari-
jampolę, Biržus. Tėtėnas mokytojavo Biržų gimnazi-
joje. Pažinau Lietuvą įvairiapusiai.

Ligija Tautkuvienė (toliau — L.T.): kas gi supa-
žindino su liaudies muzika, šokių, daina?

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

UŽSIENIO LIETUVIAI SUSIRŪPINĘ SAVO SIELOVADOS ATEITIMI

Pokalbis su tituliariu Egaro vyskupu lietuviškai išsivijai Paulium A. Baltakiu, OFM.

Paulius Antanas Baltakis gimė Panevėžio apskrityje, ūkininkų šeimoje. Karo metu atsidūrė Suomijoje, Norvegijoje, Belgijoje ir pagaliau Kanadoje, kur 16 metų darbavosi Toronto Prisikėlimo parapijoje. Ten rengė stovyklas, globojo sporto klubą, padėjo organizuoti vienuolyno bei salės patalpų statybą ir pranciškonų vedamą vasaros stovyklavietę. 1969 m. buvo perkeltas į Brooklyn, New York. Čia suorganizavo naujų vienuolyno pastatų, spaustuves, „Kultūros Židinio“, religinės šalpos įkūrimą, vadovavo skautų ir ateitininkų organizacijoms, buvo pranciškonų Šv. Kazimiero provincijos patarėju, o vėliau vyriausiu provincijolu.

1984 m. Vatikanas paskyrė tėv. Baltakį visos lietuvių išsivijos tituliariu Egaro vyskupu. Netrukus, vysk. Paulius Baltakis, OFM, pradėjo leisti biuletenį „Vyskupo informacija“, įsteigė išsivijos Lietuvių sielovados tarybą, o 1990 m. buvo pakviestas į Amerikos vyskupų konferencijos specialų komitetą, kuris rūpinasi Rytų ir Vidurio Europos atskiriančiomis bažnyčiomis.

Šių metų gruodžio 31 d. vysk. Baltakis švęs 75 m. amžiaus sukaktį. Kadangi, pagal Bažnyčios teises kanonus, tuomet ir užibaigs jo Egaro vyskupo kadenciją, vysk. Baltakis yra Šv. Tėvui jau pateikęs oficialų atsistatydinimo raštą. Ta proga, vysk. Baltakis sutiko atsakyti į kelis klausimus.

— Ekselencija buvę paskirtas rūpintis užsienyje gyvenančių tautiečių sielovados reikalais. Kadangi Jūsų kadencija baigiasi metų pabaigoje, ar Jūs žadate pateikti Vatikanui prašymą, toliau pratęsti dabartinę tvarką ir paskirti užsienio lietuviams naują vyskupą?

— Kartą su atsistatydinimo raštu išreiškiau prašymą, kad toliau būtų paskirtas užsienyje gyvenančių lietuvių dvasinis ganytojas, nes ypatingą dėmesį reikia skirti iš Lietuvos neseniai atvykusiems ir nuolat atvykstantiems imigrantams. Pagal neoficialius duomenis, vien Čikagoje naujai atvykusiųjų yra apie 20,000, o New Yorke — apie 4,000.

— Jeigu naujas vyskupas nebus tam reikalui paskirtas, kas rūpinsis užsienio lietuvių sielovados reikalais?

Mūsų atveju yra dar dvi galimybės: Šv. Tėvas gali man laikinai pavesti toliau eiti šias pareigas, arba jis gali įsakyti Lietuvos vyskupų konferencijai betarpiškai rūpintis užsienyje gyvenančių lietuvių sielovada. Šiuo metu jau per 10 Lietuvos kunigų dirba išsivijos sielovadoje, bet ypatingai greitos pagalbos iš Lietuvos vyskupų konferencijos laukia Šv. Kazimiero parapija Londone (Anglijoje), kur 92 m. amžiaus sulaukęs klebonas kun. Jonas Sakevičius, MIC, šią vasarą išvyksta gyventi į Lietuvą. Be to, Sibiras, Maskva, Sankt Peterburgas, Australija taip pat laukia lietuvių misijonierių.

— Ar Jūs žadate kitais metais vykti į Lietuvą ar pasilikti JAV-ėse?

— Šiuo metu dar neturiu jokių planų. Iš dalies priklausys ar Vatikanas paskirs naują vyskupą ir kur jis apsigyvens — JAV, Lietuvoje ar Romoje. Šalia tiesioginių pareigų rūpintis išsivijos sielovada, esu labai susirišęs su Lietuvos Katalikų religinės šalpos organizuojama pagalba Lietuvai. Ir manau, kad tiek vyskupams, su kuriais kasmet susitinku kartą ar dažniau, tiek pasauliečiams geradariams yra turbūt mažiau patogų numesti į šiukšlių dėžę pažįstamo vyskupo pasirašytą prašymą.

— Lietuvai iškovojus nepriklausomybę, daugelis žmonių grįžta į Lietuvą. (Tėvai pranciškonai kelsis į Lietuvą). Jūsų nuomone, koks yra dabar lietuvių Katalikų Bažnyčios svarbiausias uždavinys ir koks yra protingiausias būdas jį pasiekti?

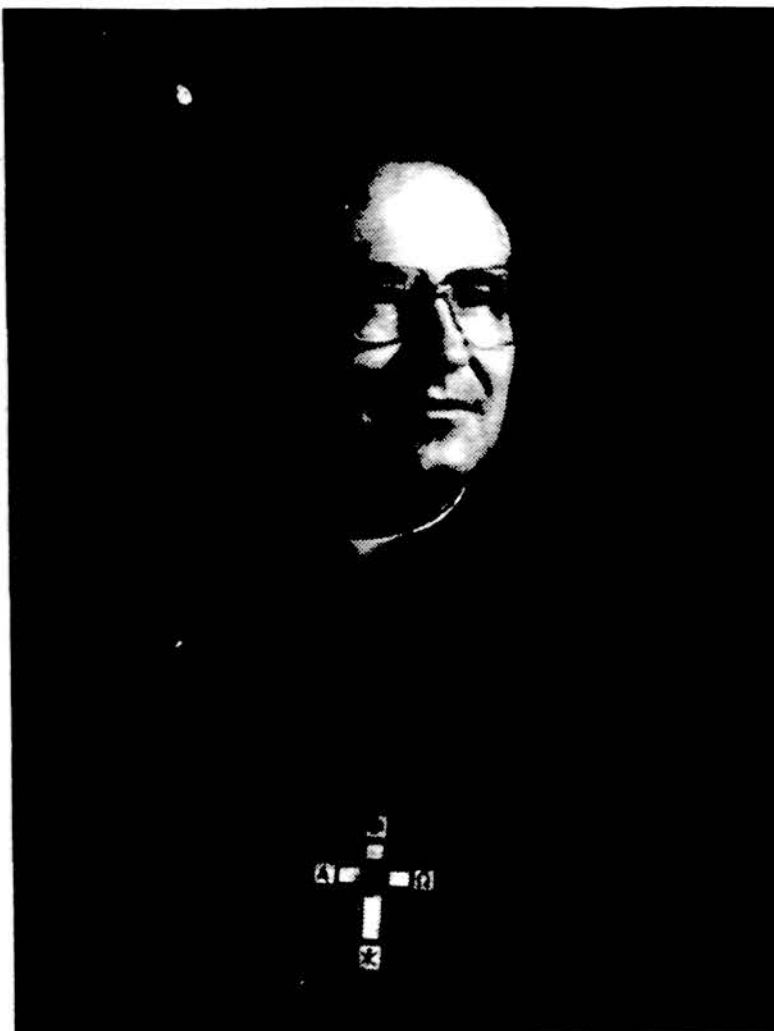
— Grįžtančių į Lietuvą yra mažiau negu pradžioje buvo tikėtasi. 50 metų gyvenimo skirtingose sistemose neišvengiamai padarė įtaką. Net ne visi grįžtantys iš Sibiro tremties jaučiasi „namuose“. Pvz., kai prieš ketvirtą metų lankiausi Tomske, buvusioje Sibiro sostinėje, iš 13 į Lietuvą išvykusių šeimų, 7 grįžo atgal. Tuo tarpu Tėvai pranciškonai į Lietuvą perkėlė tik Kuriją (vadovybės centrą), o patys kunigai pasilieka aptarnauti išsivijos bendruomenę.

Lietuvių Katalikų Bažnyčios svarbiausias uždavinys yra nelengvas. Sovietinėje sistemoje ir buldozeriniame ateizme užaugusioms 3 generacijoms nėra lengva dviasčiai — psichologiskai persiorientuoti Žmonės turi atsikratyti ne vien sovietinio paveldo bei atsisipirti Vakarų hedonistiniame konsumerizmui, bet ir pasisavinti altruistinę, krikščionišką dvasią. Tai nėra įmanoma pasiekti per metus ar dešimt. Katalikų Bažnyčia eina teisingu keliu, skirdama pagrindinį dėmesį jaunimui, priešvedybiniam pasiruošimui, socialinei veiklai. Kadangi tik 10-20% katalikišką spaudą, šiuo metu, krikščionybės jubilėjaus proga, yra organizuojamas masinis šeimų lankymas. Tikriausiai jis neliks be vaisių.

— Dėkui už pokalbį. Tikimusi, kad užsienio lietuviams katalikams ši informacija bus įdomi.

Kalbėjosi Eglė Paulikienė.

Kazlų Rūda. Kovo 6-7 d. pagerbti Lietuvos dangiškojo globėjo šv. Kazimiero į Vilnių vaziavę Kazlų Rūdos, Ažuolų Rūdos, Marijampolės valančiukai ir vysk. M. Valančiaus blaivybės sąjūdžio nariai, vadovaujami Vilkaviškio vyskupijos blaivybės sąjūdžio pirmninko Algirdo Jankausko, Kazlų Rūdos K. Griniaus vidurinės mokyklos don Bosko bičiuliai bei literatai — kraštotyrininkai dalyvavo Katedroje šv. Mišiose, meldėsi Šv. Kazimiero koplyčioje, aplankė Kaziuko muzę.

Vyskupas Paulius A. Baltakis, O.F.M.

GALIMA GINČYTIS, BET NEREIKIA PYKTIS

36 Lietuvių fondo suvažiavimas
VYTAUTAS BIELIAUSKAS

Šeštadienį, balandžio 24 d., PLC, Lemonte, įvyko šiuometinis Lietuvių fondo suvažiavimas, kuriame buvo girdimi sveikinimai, perduodami komisijų pranešimai, renkami šeši LF tarybos nariai (vienas trečdalis) ir daromi svarbūs sprendimai dėl šios organizacijos dabarties ir ateities. Visi komisijų pranešimai apskritai praėjo sklandžiai. Buvo gražu girdėti, kad fondas auga, dosniai dalina savo pelną lietuviškiems reikalams paremti ir turi didelį pasitikėjimą visoje išsivijoje, kuri ir dabar ji remia gausiomis dovanomis bei palikimais. Buvo šiek tiek neaiškumų dėl fondo finansinio pranešimo, kuriame matėme tam tikrus buhalterinius netikslumus, bet jie ypatingų problemų nesudarė. Tiesą sakant, kiek sunkumų dėl pereinamais metais įsteigtos komisijos mandatams ir igaliojimams patikrinti. Ši komisija nusiskundė, kad LF tarybos valdyba jai nesuteikė progos patikrinti pareitų metų balsuotojų igaliojimų — mandatų, nes jie buvo tuoj pat po balsavimo su naikinti. Atrodo, kad valdyba su šia komisija elgėsi kan nedraugiškai ir net nenorėjusi jos pranešimo įjungti į suvažiavimo darbotvarkę. Komisija įdėjo daug darbo, ruošdama savo pranešimą ir vis dėlto jai reikėjo padėkoti. Po visų pranešimų įvyko šešių tarybos narių (1/3) rinkimai. Dabartiniai LF vadovai pristatė šešis dabartinės tarybos narius, kurių kadencija baigėsi perrinkimui. Susirinkusieji dar pristatė penkis kandidatus, kurie būtų tarytam atstovavę šioje „opozicijoje“. Bet „opozicija“ buvo surinkusi per mandatų apie 3,000 balsų, o „valdančioji“ grupė turėjo apie 8,000 balsų, ir dėl to buvo perrinkti visi valdybos pasiūlytieji. Kai kurie susirinkimo dalyviai rodė nepasitenkinimą, bet, mano nuomone, tam nebuvo pagrindo. Rinkimai buvo praversti pagal LF įstatymus. Žmonės, kurie buvo perrinkti, turi geras kredencijas, gerą vardą ir, be abejo, jau turi patyrimo šiame darbe. Žinoma „opozicija“ norėjo bent vieną savo atstovą praversti, bet to neįvyko. Galima tik pasidžiaugti, kad pareikšta ir mažumos nuomonė, kas padarė patius rinkimus demokratiškesnius.

Ginčai ir pyktis

Atrodo, kad tarp dalies fondo narių yra susidaręs įspūdis, kad fondą valdo grupė, norėdama save „įsiamžinti“. Ji susirenka mandatų iš daugelio suvažiavime nedalyvaujančių narių ir tuo būdu pasiekia absoliučią daugumą, kuri gali sprendimus daryti taip, kaip tik nori. Šitai yra daroma pagal dabartinio fondo įstatymų ir teisiškai, tad prie to prisikabinti nėra pagrindo. Deja, kiti nariai, kurie valdancijai grupė nepriklauso, jaučiasi nereikšmingi, bet nemanau, kad dėl to reiktų nusiminti, nes išrinktieji yra verti visiško pasitikėjimo ir reikia tik džiaugtis, kad jie sutinka tęsti savo darbą fonde. Nei pranešimai, nei kitokie pasisakymai fondo tarybos darbe nerado nieko blogo: visi dirba gerai, daro geras sprendimus ir savo pareigas atlieka sąžiningai.

Kyla klausimas, kodėl yra tie nesutarimai? Iš šalies žiūrėnt, nebuvo visai aišku, kur yra „šuo pakastas“. Juk yra tarybos nariai yra savanoriai: jie negauna jokio atlyginimo ir vienintelės jų privilegijos, kad gali jaustis turį savo rankose fondą. Bet ir taip esant, jie viską tvarko pagal įstatymus, dël jų darbo jokių nusiskundimų nėra. Atrodo, kad ginčai vyksta dėl to, kad „dauguma“ per daug rodo savo „jėgą“ ir nenori krypti dėmesio į „mažumą“, kuri taip pat nori būti išgirsta. Bet tai yra visų pirma takto problema, kuri mums, lietuviams, gana būdinga.

Suvažiavime prasidėjo ginčai dėl dviejų dalykų, būtent: mandatų įvertinimo komisijos pranešimo ir dėl pasiūlyto įstatų pakeitimo. Komisija šiek tiek kritikavo mandatų rinkimo procesą ir norėjo pasiūlyti įstatų pakeitimą, kuris, komisijos nuomone, dalykus būtų pataisęs. Deja, buvo nuverta pirmiausia balsuoti už valdybos siūlytą įstatų pakeitimą ir tik po to svarstyti komisijos pasiūlymus mandatams įvertinti. Tenka pastebėti, kad diskusijų įkaitimui prisidėjo ir tuo metu pirmininkaujančio susimaišymas. Ginčams pasiekus aukštąjį crescendo, buvo diskusijos uždarytos ir greit praversti balsavimai įstatų pakeitimui, kas „opoziciją“ dar daugiau supy-

kino, ir ko buvo galima lengvai išvengti. Deja, tarp mūsų, lietuvių, diskusijos paprastai tampa ginčais, o po to jos pasi- baigia susipykimu. Turbūt toks jau mūsų charakteris, nes panašius pasireiškimus galime pastebėti dažnai mūsų organizaciniuose darbuose. Taigi, po pyktio tapusių ginčų, buvo atlikti balsavimai dėl įstatų pakeitimo. Laimėjo, be abejo, dauguma. Vis tik laimėjimas buvo gana bergi- dzias, nes įstatų pakeitimas nebuvo tinkamai paruoštas ir dabar su to pakeitimo įgyvendinimu LF taryba tikrai turės daug bėdų. Pagal naujus įstatų pakeitimus, būsimieji LF sprendimai bus daromi, kiekvienam nariui balsuojant paštu, bet rinkimai į tarybą turės būti atliekami asmeniškai dalyvaujantių suvažiavime: mandatai — proxiės buvo panaikinti. Į šį pakeitimo tekste paduotą nenuoseklumą atkreiptas dėmesys, bet tai buvo praleista pro pirštus.

Kelios pastabos

Lietuvių fondas yra labai svarbi išsivijos lietuvių įstai- ga. Tai parodo ir faktas, kad šių metų fondo susirinkime dalyvavo per 300 narių, kurie sekė viską su dideliu susido- mėjimu. Be abejo, nuomonių įvairumai taip pat rodė, kad dalyviams fondas yra svarbus, kad jie susirūpinę jo ateitimi. Lietuvių fondas yra visų JAV lietuvių ir ypač JAV LB nu- garkaulis. Jo pasiektais rezul- tatais mes visi galime džiaug- tis. Kai kurie susirinkimo dis- kusijoje norėjo žiūrėti tam tikrą susiskaldymą tarp LF ir JAV LB, bet, mano nuomone, šitokia interpretacija yra ne- teisinga ir nenaudinga. Ne- reikia užmiršti, kad Lietuvių fondas buvo įkurtas žymių LB veikėjų, jo vadovybėje ir dabar yra nemažai LB žmonių; di- džiąją LF kapitalo dalį yra su- aukoję mūsų bendruomenininkai. JAV LB ir LF vadovybės gali turėti skirtingas nuomo- nes, bet jos turi dirbti kartu ir, be abejo, tai darys. Abi or- ganizacijos gyvuoja tik auko- tojų dosnumo dėka ir jų dar- buotojų savanorišku darbu. Nereikia užmiršti, kad Lietu- vių fondo administracijai yra išleidiamas nepalyginant že- mesnis procentas pajamų, ne-

SKAITYTOJAS ČIA SURAS SAVO KNYGĄ

„Minties“ leidykla pradėjo pavasarinę akciją „Minties knygos — visiems, visiems, visiems!“ Nė vienas, iki birželio pradžios apsilankęs „Minties“ knygyne (Sierakausko g. 15, Vilnius), neišeis be šios leidyk- los leidinio — knygos, kalen- doriaus, atviruko, plakato. Jei kas nepanorės lošti loterijoje be pralaimėjimų, galės pagei- daujamą leidinį nusipirkti su nuolaida, kurios šį kartą sie- kia net iki 70 procentų. Kai ką bus galima gauti ir visiškai veltui — knygyne svečiams leidykla parengė nemažai do-

SKELBIMAI

Ivairūs

Nekilnojamo turto

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turio Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBES DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapols ir Of. Mgr. Aukstas S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8854
(773) 581-8854

TAISOME SKALBIMO MAŠINAS, SĄLDYTUVUS, SILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS. H.DECKYUS
TEL. 773-585-8824

Home Health Care Int. Agency
ieško asmenų prižiūrėti vyr. amžiaus žmones. Anglų k. reikalinga. Vairuotojo leidimas ir rekomendacijos pageidaujamos.
\$75 iki \$120 / dieną. Skambinti Phil arba Janusz, tel. 414-763-2615.

Parduodu dviejų miegamųjų ir dviejų prausyklų butą (condominium) Oak Lawn'e. Parketas, privati skalbykla ir garazas, gražus kiemas. Skambinti 1-708-425-1775 arba 1-708-425-9209

WROBEL CLEANERS
4412 W 59 St, Chicago, IL, need man/woman for alterations and tailoring.
Tel. 773-735-5667

Esuomofu prie gėp susisiekimo dideli, erdvų kambarį su pilnu aptarnavimu vienam arba dviem pensininkams.
Tel. 773-471-4263

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(773) 590-8285
(708) 425-7160

RIMAS L. STANKUS

• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Realmart
Realty Group Inc.
6602 S. Pulaski Rd.
Chicago, IL 60629

BALYS BUDRAITIS
Broker Associate
Patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiestuose. Suinteresuoti skambinkite BUDRAITISUI
Bus. 773-585-6100 Pager 312-308-8397 Fax 773-585-3997

FOR SALE
6 unit apt. bld. - Oak Forest; 3 bedrm. units town-house style; tenants pay all utilities.
Tel. 708-448-2969

DRIVER WANTED
Must have CDL Class A, clean MVR, clean drug test. Over the road pay per mi-stops. Prefer experienced, helpful; year round work. Call Jerry, tel. 1-800-891-2550

Įjungame kompiuterius, taisome VCR, televizorius ir radijo imtuvus.
Tel. 773-836-9714

gu tai galima matyti panašio- se amerikiečių nepelno organi- zacijose. JAV LB taip pat savo darbą atlieka savanorių ran- komis, kurios yra dažnai per- krautos ir kurių nuolat trūksta. Taigi darbo yra daug ir vie- tos pakaks visiems. Mums rei- kia išmokyti diskusijas praversti be asmeniškumų ir bereika- lingo pyktio. Lietuviška patar- lė sako: „Peškites kaip katės, bet sugyvenkite kaip broliai“. Tebūnie šios patarlės patari- mas tarsi šio Lietuvių fondo susirinkimo ženklas.

vanų. Perkančių visą knygų seriją, pavyzdžiui, Teodoro Narbuto „Lietuvių tautos istori- ją“ (4 tomai), Artūro Konan Doilio rinkinius raštus (8 to- mai), Stasio Šalkauskio raštus (6 tomai), laukia dvigubos nuolaidos.

„Minties“ leidykla, kaip tei- gia jos direktorius Aleksan- dras Krasnovas, — gali pa- siūlyti skaitytojams per 130 pavadinimų knygų, tiek mo- delininkams — filosofijos, isto- rijos, mitologijos, psichologijos specialistams, tiek ir grožinės literatūros — klasikos, fantas- tikos mėgėjams. Vien tik per 1998 metus išleista 30 pavi- di-

nimų naujų knygų. Didelie skaitytojų dėmesio susilaukė Gražinos Germa- nienės ir Vilmano Vilkon- čiaus sudaryta aforizmų kny- ga „Išminties druska“, leidi- mas kartotas du kartus. Neslūgsta dėmėjimasis Vikto- ro Suvorovo kūriniams. Jo ro- manas „Pasirinkimams“ išpirk- tas per rekordiskai trumpą laiką. Skaitytojų pageidavi- mu, netrukus bus kartojama pirma jo dokumentinės trilogi- jos dalis „Ledlauzis“. V. Suvo- rovo „Dieną M“ ir „Paskutinę respubliką“ taip pat jau ne kiekviename knygne galima surasti. Po mėnesio „Minties“ leidykla pateiks skaitytojams dar vieną, į lietuvių kalbą išverstą, jo autoriaus knygą — romaną „Kontrolė“.

Naujoje „Pasaulio mitų“ se- rijoje jau išleisti „Senovės In- dijos mitai“, „Senovės Kinijos mitai“, „Japonijos mitai ir le- gendos“, rengiami spaudai „Indėnų mitai“. Pasirodė ir pirmosios pramogai skirtos knygos — Algimanto Šaduikio „Kryžiažodžių melodijos“, Fal- ko Steinso „Didžioji galvosū- kių knyga“, Romualdo Ra- zausko „Muzos šypsoi“.

(Elta)

Daugiau kaip 400 įvairiausių leidinių apie Lietuvos istoriją, kultūrą, etnografiją skaitytojams siūlo Lietuvos is- torijos bei etnografijos leidinių knygyne Kauno centre. Knygyną įsteigė Česlovo Gedgaudo labdaros fondas. Nuotr. Eltos

AR ĮMANOMA IŠAIŠKINTI

Pasinaudodsiu Edvardo Šulaisio 1999.04.27 „Drauge“ spausdinto laiško pora eilučių. Jis rašo, „kad nesistengiama paaiškinti laiško autoriui, nes jis turbūt ir nenori tiesos žinoti. Šias mintis taikome tiems, kurie galėjo būti suklaidinti“.

Labai dažnai žmonės rašo į laikraščius straipsnius ar laiškus, išreiškiančius savo nuomones, nepasitenkinimus, įtaigojant kitus sutikti su jų nuomone ir bereikalingai ar neapgalvotai įžeidžiant daugiau asmenų negu reikia. Dažniausiai tai daroma nepasitikrinant faktų ar neturint duomenų. Pasitikrinti faktus ar surinkti duomenis trunka laiko, be to, reikia kalbėti su kitais, tai yra savotiškas prisipažinimas, kad tikrai „nežinau“, apie ką rašau. Lengviau yra išreikšti pyktį ar nepasitenkinimą.

Lietuviškos organizacijos nėra uždaros ar paslaptingos, nors toks įvaizdis ir yra. Illinois valstijos įstatymai sako, kad pelno nesiekiančių organizacijų knygos yra atviros kiekvienam nariui, reikia tik turėti tikslą ir susitarti dėl laiko, kada norima pasinformuoti.

Rašantiems, praieityje ir ateityje, užteiktų organizacijos raštinę ar susitarkite su raštinės vedėju (ar vedėja), kada abiems patogu susitikti ir kokių reikalų. Deja, daugelis organizacijų neturi raštinės, tačiau jų pirmininkai ar valdybos nariai yra žinomi. Susisiekiame su vienu iš jų. Esu ir aš padaręs tokių klaidų, kada maniau, kad viską geriau žinau už kitus. Kitą dieną galėjau, gėda buvo kitam į akis pažiūrėti...

Kęstutis Jėčius
Lemont, IL

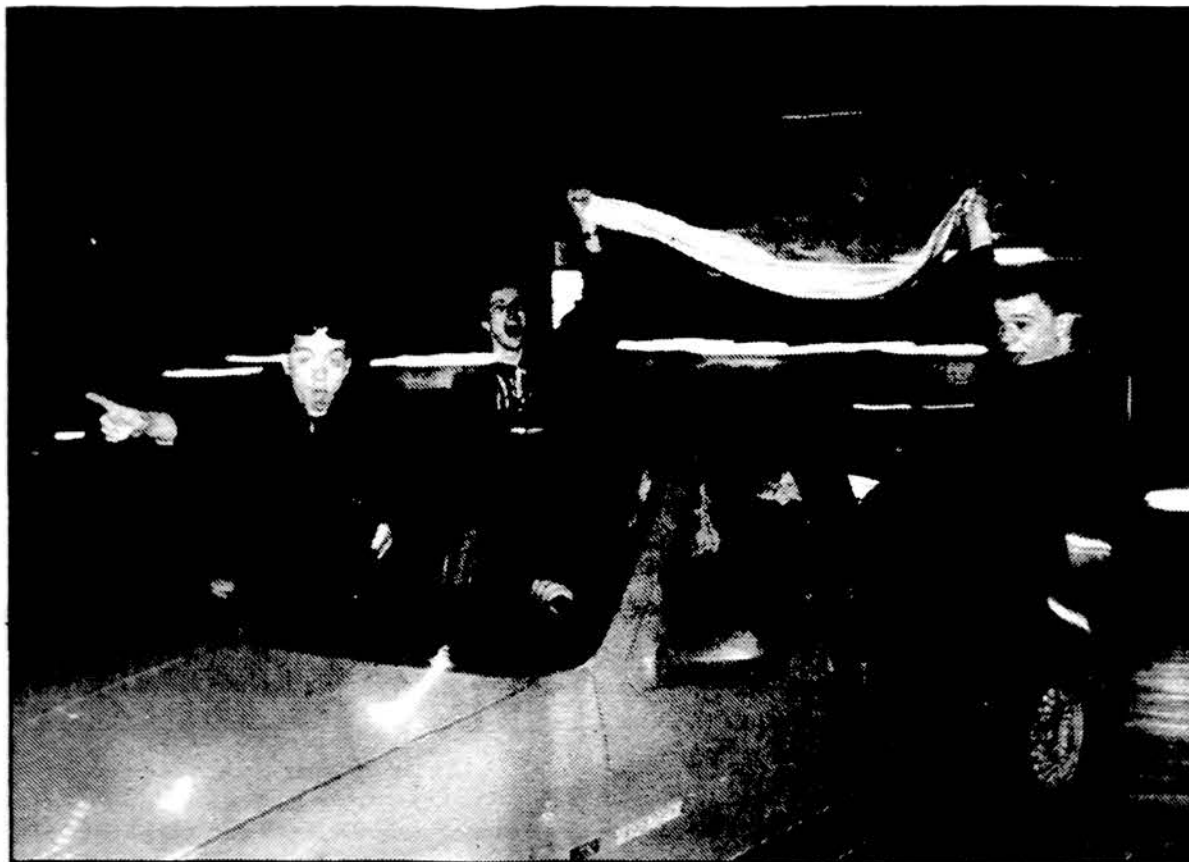
KLAIDINANTIS „SKRODIMAS“

Alekso Vitkaus atliktas, jo žodžiais, „Lietuvių fondo 36-to suvažiavimo 'skrodimas'“ („Drauge“ 1999 m. balandžio 27 dienos laiško skyriuje) yra klaidinantis ir paremtas tik netiksliais prielaidomis. Ar

nebuvo galima prieš rašant tą laišką pirmiausia pasitikrinti faktus, o ne sukurti tokias prielaidas ir vėliau jomis remiantis daryti skaitytos klaidinančias išvadas, spėjiojimus, įtarimus ir pamokymus? Faktus buvo galima lengvai pasitikrinti LF suvažiavimo dokumentuose, konkrečiai — suvažiavimo registracijos sąrašuose, kaip padarė keli ten dalyvavę asmenys, vėliau pareiškė, kad patys pamatė kitokią realybę negu anksčiau buvo girdėję iš kitų asmenų skleidžiamų gandų.

Autorius savo laiške rašo: „Suvažiavime buvo girdėti daug balsų, kad suvažiavimo rezultatus stipriai įtaigoja keli stiprūs LF vadovybės šulai, surinkę nemažai įgaliojimų“. Ir tada iš kažkur suradęs, kad „...tokių būta apie šešis“ ir „skrodamas“ toliau, matematiškai padalinęs tiems šešiams „šulams“ po 1,081 balsą, likusių 130 suvažiavimo dalyvių pavadinęs „mažais, eiliniams LF nariams“ su vidutiniškai 25 balsais, vėliau jau „kažką neaiškaus įtaria ar bent nujaučia“ ir pabaigoje rašo, kad „mes norime didesnio demokratiškumo, atvirumo, naujų jaunų veidų“.

Klausimas laiško autoriui — tai kas yra tie šeši „šulai“, kurie nuskriaudė tuos kitus suvažiavime buvusius 130 narius? Ar tai yra LF kūrėjas dr. Antanas Razma, LF tarybos pirmininkas Algirdas Ostis, LF valdybos pirmininkai Povilas Kilius (buvęs) bei Rūta Staniulienė (dabartinė) ir dar kas? Ar tie šeši „šulai“ yra LF pradininkai gydytojai Kazys Ambrozaitis, Gediminas Balukas, Ferdinandas Kaunas, Antanas Razma, Jonas Valaitis ir dar kas? O gal tie šeši tai buvę LF tarybų pirmininkai, kurie dabar sudaro LF Garbės komitetą ir iš jų tarpo sudaromos Nominacijų komisijos (Kazys Ambrozaitis, Gediminas Balukas, Stasys Baras, Vytautas Kamantas, Povilas Kilius, Algirdas Ostis, Antanas Razma, Marija Remienė, Jonas Valaitis)? Bet kadangi ši grupė yra iš devynių asmenų, tai turbūt jie nėra tie „šulai“ pagal tą „šešių šulų“

Laimėjimo džiaugsmas! Po pergalingo „Žalgirio“ — „mūšio“ Miunchene balandžio 22 d., Lietuvos krepšinio sirgaliai Vilniaus gatvėse neslepė savo džiaugsmo. Nuotr. Eltos

aritmetiką.

Kiekvienas, pasiziūrėjęs į suvažiavimo registracijos sąrašus, pamatys, kad tik vienas LF narys, bet ne šeši, suvažiavime turėjo daugiau negu 1,000 balsų (užsiregistravo su 1,151 balsais), o kiti, daugiausia balsų turintieji penki dalyviai, turėjo po sekantį skaičių balsų: 957, 923, 757, 648 ir 606. Tik trys iš jų buvo LF tarybos nariai, o kiti trys nėra LF tarybos nariai, bet yra tų pavadinimų „mažų“ 130 narių tarpe. Ir jei parinktume devynis asmenis, turėjusius daugiausia balsų, tai ir kiti trys nebūvo LF tarybos nariai, bet ir jie buvo iš tų 130 narių tarpo ir atskirai turėjo po 415, 384 ir 351 balsus.

Tada, naudojant A. Vitkaus laiško terminologiją, trys LF „šulai“ (LF tarybos nariai) — turėjo viso 2,865 balsus, o viršų suminėti šeši „mažieji“ LF nariai — viso 3,327 balsus. O kur dar visi kiti likę 127 „tie mažieji eiliniai nariai“ su savo 4,703 balsais? Tai kas įtaigojo balsavimo rezultatus? Manau, kad VISI LF suvažiavimo dalyviai, bet ne kažkokios sugalvoti šeši „šulai“ su tariamais, bet neturimais 6,486 balsais.

Registracijos statistika rodo, kad iš tų 127 LF suvažiavime dalyvavusiųjų, 1 LF narys kažkodėl dalyvavo be balso, 9 LF nariai turėjo po vieną balsą, 63 nariai nuo dviejų iki 20 balsų, 41 narys nuo 21 iki 100 balsų, 9 nariai nuo 101 iki 200 balsų, ir 4 nuo 201 iki 300 balsų.

LF taryba, norėdama baigti visokius skleidžiamus prasiimančius ir gaudus, kad LF vadovybė neteisingai ir nedemokratiškai renkasi sau įgaliojimus ir kontroliuoja suvažiavimus, pasiūlė panaikinti įgaliojimus ir ateityje naudoti tiesioginį kiekvieno LF nario balsavimą. Bet tada ir prieš tokį pasiūlymą LF vadovybė kritikuojantieji pasisakė! Atrodo, kad kritika nepatinka nei įgaliojimams, nei tiesioginis balsavimas, svarbu tik rasti ką nors kritikuoti... Tačiau suvažiavimas 71% balsų dauguma pritarė LF tarybos siūlymui ir nutarė atitinkamai pakeisti LF įstatus. Tad ateityje nebus įgaliojimų, bet bus tiesioginiai kiekvieno LF nario balsavimai. Gal tada nustosim priekaištauti tiems daug dirbantiems bei aukojantiems LF tarybos, valdybos ir kontrolės komisijos nariams, kuriais pasitikėjo ir pasitiki dauguma LF narių, juos rinkdami ir patikėdami ne tik savo balsus, bet ir savo aukas, peržengusias 9 milijonus.

Vytautas Kamantas
Grand Rapids, MI

LIETUVIŲ FONDO SUVAŽIAVIMO „SKRODIMAS“

Aleksas Vitkus įdomiai „skrodžia“ Lietuvių fondo rinkimus į tarybą („Draugas“, 04.27), nevartodamas faktų, bet sudarydamas savo „statistiką“, kaip buvo balsuota.

BŪKIME PAŽISTAMI MES ESAMĖ JŪSŲ DRAUGAS

Susipažinimui vieną mėnesį siūsiame jums ar jūsų pažistamiems DRAUGĄ nemokamai.

☐ Aš noriu susipažinti su DRAUGO dienraščiu.

☐ Aš siūlau susipažinimui siųsti nemokamai DRAUGĄ vienam mėnesiui šiam asmeniui:

Vardas/pavardė _____

Adresas _____

Zip _____

Telefonas: _____

Skaitytojai, pasiūlykite DRAUGĄ savo vaikams, draugams, ir pažistamiems, kurie dar jo neskaito.

DRAUGAS
4545 W 63 STREET
CHICAGO, IL 60629

Administratorius
Valentinas Kruplis

PADĖKA

Reiškiu nuoširdžią padėką visiems, kurie įgaliojo mane jus atstovauti Lietuvių Fondo suvažiavime. Ačiū visiems ir visoms, kurie išreiškėte pasitikėjimą Lietuvių Fondui ir jo vadovybei, perrinkdami mane į Lietuvių Fondo tarybą.

Su pagarba,
Kęstutis Jėčius
LF tarybos narys

na nusiakeltį vaiką besiaisi. kinant, kad „matė taip darant televizijoje“.

Prieš daugiau dvidešimt ar trisdešimt metų, buvo programų, kurios laikytos bloga įtaka jaunimui — ir ten buvo be ginklų. Dabar prie ko priėjome — baisios piktadarystės! Anų dienų šlamštas pavirto į pabaisą.

Jeigu buvo įmanoma išimti cigarečių reklamas iš televizijos, tad būtų galima išimti ir piktadarystes. Rašykime laiškus, siųskime peticijas savo Kongreso atstovams, Federal Communications Commission, tų programų rėmėjams ir judinkime juos, kad išimtum piktadarystes iš televizijos. Jau neužtenka tik ignoruoti tas programas, reikia dėti pastangas, kad jų nebebūtų.

Vida Sakevičiūtė
Chicago, IL

KLAIDINANTIS KNYGOS VERTINIMAS

J. Žygas klysta savo straipsnio įvade teigiamai vertindamas dr. A. Damušio knygą „Lithuania Against Soviet and Nazi Aggression“ („Draugas“, 1999.IV.24).

Šiam atsiliepimui svarbu du teigimai. Pirmas, dr. Damušis vertinamas ir labai gerbiu — tai daug nusipelnusi asmenybė. Antras, išleista knyga — tai katastrofa, netarnaujanti mūsų rezistencijos istorijai ir nesiderinti su autorium — rezistentu, laisvės kovotoju, kacetininku, žymiu inžinerijos mokslininku, visuomenininku.

Apskritai, knyga yra prastai parašyta, nesureduota ir neatsakingai išleista. Errata lapelis čia reikalų nepataiso, nes klaidos ir netikslumai bado akis, jų daug. Tokios knygos negalima rodyti svetimtautiems. Džiaugtis knyga ne-

galima. J. Žygo atpasakoto turinio apimtis nublunka prieš juodu ant balto išspausdintus trukumus.

Štai keli pavyzdžiai. Knygos vaizdinė medžiaga — ne to Kairio nuotrauka, neteisingi bent kelių nuotraukų užrašai, sumaišyti lentelių pavadinimai, Suvalkija pavadinta Samogitija, netinkamas laužimas ir t.t. Tekste apstu prieštaravimų, netikslų išsireiškimų, temai nepriklausančios medžiagos, vietomis bloga anglų kalba ir kt. Visa tai negalima nurašyti techniškomis klaidomis, nemazinančiomis leidinio vertės, kaip kad kai kas bando teisingi ar teisinti.

Balandžio bėgyje „Drauge“ džiaugėmės gerai paruoštu ir rūpestingai išleistu Šv. Rašto vertimu. Reiškia, kad, norint ir stengiantis, pajėgiame gerai atlikti didelius spaudos darbus. Keista ir skaudu, kad panašūs reikalavimai netaikomi leidiniui apie svarbų Lietuvos istorijos etapą. Vien 1998 m. Lietuvių fondas šiam leidiniui davė net 9,500 dol. mūsų visuomeninių pinigų... O kuo ir kaip autoriui bei leidėjui pasitarnavo knygos įvade išvardinti devyni (gal čia kaip pasakoj, reikšmingas skaičius?) talkininkai bei leidinio redaktoriai, įskaitant 1993 m., net daug nusipelnusi asmenybė. Gaila, tačiau J. Žygui, rašant apie „kruopščiai parengtą“ rezistencijos istoriją ir „naudingą“ knygą, tenka šuktelėti: „Žiūrėkite, karaliaus eina nuogas!“

Antanas Dundzila
McLean, VA

• Gegužė — tai mėnuo kuris tikrai vertas visų 31 savo dienų.

Beryl Pfizer

A.†A.

ALGIRDAS MARKEVIČIUS

Gyveno Čikagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1999 m. balandžio 28 d. 5:33 val. p.p., sulaukęs 90 metų. Gimė Lietuvoje, Marijampolės apskrityje, Sangrūdės valsčiuje. Amerikoje išgyveno 50 metų.

Nuliūdę liko: duklė Joana Smocke, žentas Christopher, sūnus Algirdas Šaulis, mirtis Joanne; anūkai: Brian Šaulis, žmona Maria, Alane Creamer, vyras Jerry, Rane Šaulis, Cheryl Thompson, vyras Joseph, Bradley Berezna, Susan Greenbach; aštuoni proanūkai; Lietuvoje dvi dukters Nijolė ir Algytė su šeimomis; taip pat daug giminių Lietuvoje ir Amerikoje.

Velionis Algirdas buvo sūnus žymaus knygnešio, kaimo švietėjo a.a. Vinco Markevičiaus, 1933 m. apdovanoto Vytauto Didžiojo III l. ordinu. Velionis buvo vyras a.a. Barboros ir a.a. Jolantos, tėvas a.a. Elvyros Berezna ir a.a. Vytauto, taip pat uošvis a.a. John Berezna.

Šv. Mišios už a.a. Algirdą bus atnaujausios gegužės 8 d., šeštadienį 11 val. ryto Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje. Laidotuvės privačios. Velionio palaikai bus palaidoti Lietuvoje, Sangrūdės kapinėse. Vietoje gėlių prašoma aukoti Kūdikių Jėzaus Teresės bažnyčiai Sangrūdoje.

Nuofirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažistamus dalyvauti šv. Mišiose ir maldoje prisiminti a.a. Algirdą.

Nuliūdę: dukters, sūnus, anūkai, proanūkai ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

ALBERTAS SUŠINSKAS

Minint mūsų mylimo Vyro ir Tėvelio, Alberto Sušinsko, kurio netekome 1989 m. gegužės 27 d., mirties dešimtą sukaktį, šv. Mišios už jo sielą bus aukojamos š. m. gegužės 8 d. 8 val. ryto Palaiminto Jurgio Matulaitio misijos bažnyčioje.

Maloniai prašome gimines, draugus ir pažistamus prisiminti a.a. Albertą savo maldose ir kartu su mumis už jį pasimelsti.

Nuliūdę: žmona Irena, vaikai Kęstutis, Danutė ir Albertas su šeimomis.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Petras Čelkis (kairėje), vienintelis choristas, dainuojantis Lietuvių operos chore nuo jo veiklos pradžios, kalbasi su J. Žilėvičiumi. J. Kreivėno muzikologijos archyvo vedėju Kaziu Skaisgiriu. Nuotr. Ed. Šulaičio

Maironis eiliavo maždaug taip: „Aš paklauskiau, kur tos kanklės auksinės vaidilutės garsių, kai jas pirštai paliečia, užkaista krūtinės nuo garsų nuostabių...“ Nors citata ir ne visai tiksliai, bet galime suprasti, kaip didysis mūsų tautos poetas vertino kanklių muziką. O mes? Parodykime, kad esame tikri lietuvių tautos vaikai, susirinkime ir pasidžiaukime „Kanklių“ ansamblio koncertu. Jėgu ne šėštadienį, gegužės 8 d. Jaunimo centre, tai bent penktadienį, gegužės 7 d., Pasaulio lietuvių centre Lemonte. Juk tai, galima sakyti, paskutinis tokio aukšto lygio koncertas prieš vasaros atostogas.

„Grandies“ tautinio jaunimo ansamblio 40 metų sukaktuvinis pokylis ruošiamas gegužės 15 d., 5 val. vak., Willowbrook salėje. Asmenys, norintys tik dalyvauti šau-niame jubiliejiname ansamblio koncerte (be vakarienes), kviečiami atvykti. Bilietus bus galima įsigyti prie įėjimo.

Dėmesio trečiadienio popiečių „Seklyčioje“ lankytojams! Ši trečiadienį (jau rytoj), gegužės 5 d., nebus sveikatin-gumo paskaitos (buvo numatyta, kad kalbės dr. Kastytis Jucas) — ji paliekama kitam kartui. Visi kviečiami atvykti ir pasiklausyti „Kanklių“ ansamblio, kuris maloniai sutiko palinksminti mūsų vyresniuosius tautiečius „Seklyčioje“. Laikas tas pats, vieta ta pati, Socialinių reikalų tarybos pirm. Birutė Jasaitienė ir trečiadienio popiečių organizatorė Elena Sirutienė tikisi, kad visi atvyksite!

„Ula“ — Vilniaus jaunimo folklorinis ansamblis gegužės pabaigoje atvyksta į Čikagą ir koncertuos gegužės 29 d. Pasaulio lietuvių centre Lemonte ir gegužės 30 d. Jaunimo centre. Lietuvoje „Ula“ laikomas geriausiu jaunių folkloriniu ansambliu su šokiais, dainomis ir kanklių muzika. Choreografė Laima Kisieliene yra ansamblio meno vadovė.

Tai bent knygelių laukia lietuvių vaikų — reikia tik tėvelių ir senelių, kurie užsuktų į Pasaulio lietuvių centre veikiančią krautuvėlę „Dovana“ ir nupirktų. Tuo pačiu primename, kad ir „Draugo“ knygyne yra labai daug gražių vaikams (ir suaugusiems) knygelių ir net stambių leidinių. Nepalikite lietuviškos knygos našlaidę „išidukrinkite“, pasikvieskite namo, skaitykite ir mylite! Nuotr. Agutės Tiskuvienės

Vilius Juška, Winter Haven, FL, Draugo fondo garbės narys, pavasario vajuos proga atsiuntė 600 dolerių, savo įnašus pakeldamas iki 2,000 dolerių, kad greičiau pasiektų milijoną. Už gausią paramą nuoširdžiai dėkojame.

ALRK Moterų sąjungos 3 kuopos susirinkimas bus gegužės 15 d., šeštadienį, 3 val. p.p., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Visos narės kviečiamos dalyvauti. Po susirinkimo bus kavutė ir laimėjimai.

ALTO PIRMININKAS BALTUOSIUOSE RŪMUOSE

Prof. dr. Jonas Račkauskas, Amerikos Lietuvių tarybos pirmininkas, su žmona dr. Ramune, JAV prezidento pakviesti, balandžio 24 d. dalyvaus iškilmingoje vakarieneje Baltuosiuose rūmuose su 47 valstybių prezidentais, minint NATO 50-mečio sukaktį.

Grįžęs iš Washingtono, prof. dr. J. Račkauskas, kuris taip pat Lituanistikos tyrimo ir studijų centro pirmininkas, pasidalins išpuoštais su savo bendradarbiais iš šio „vienkartinio gyvenimo“ įvykiu.

Iš lietuvių, be prof. dr. J. Račkausko ir jo žmonos, dalyvaus Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus su žmona Alma bei Lietuvos ministrai, atvykę į Vašingtoną paminėti NATO auksinį jubiliejų.

Didelį išpuodį svečiams padarė 46 užsienio valstybių prezidentų ir jų žmonių iškilmingas įžengimas į valgomąją salę, kur visi stališkai buvo nu-kloti tūkstančiais gelsvų rožių. Prezidentų paradas buvo alfabetine tvarka pagal krašto pavadinimą. Račkauskams buvo ypaci malonu matyti ir girdėti Lietuvos prezidento ir jo žmonos pristatymą. Po svečių prezidentų įžengė prezidentas Bill Clinton su žmona Hillary Rodham Clinton, trimių garsams palydint.

Priemimuose prieš vakarienę prof. dr. J. Račkauskas turėjo progos susipažinti ir pasi-

kalbėti su valstybės sekr. Madeleine Albright, Krašto apsaugos sekr. William Cohen, vyriausio prokuroro Janet Reno, buvusiu sen. Bob Dole ir jo žmona, buvusiu JAV vyriausybės nare, Elizabeth Dole, buvusiu valstybės sekr. Henry Kissinger, Sandy Berger, valstybinio saugumo patarėju (Na-

tional Security Adviser) bei su seniausiu senatoriumi, 96-rių metų Strom Thurmond.

Svečius linksmino Kennedy Center Opera House orkestras (iš 60 muzikantų), atlikdamas įvairių kraštų kompozitorių kurinius vakarienes metu. Be šio koncerto, per abu pradi-nius priėmimus, grojo įvairių JAV karinių pajėgų muzikinių grupės.

Nuo pirmojo priėmimo pradžios, 7 val. vakare, iškilmingoji vakarienė tęsėsi iki vidurnakčio, kada po vaišių prez. B. Clinton svečiams palinkėjo

ATVIRA PAMOKA ŠEIMOS KLUBE

Paskutinis kovo mėnesio šeštadienis tradiciškai su-kvietė žmones į Jaunimo cen-tre veikiančią Šeimų klubą. Atvyko ir Meno mokyklėlės moksleiviai su tėveliais.

Kai prieš metus sugalvojau steigti Šeimų klubą, atvirai pasakius, nebuvau tokia tikra, kiek ilgai jam bus lemta gyvuoti. Bet laikasėjo, praėjo, artėjo dešimtas susitikimas. Ne už kalnų šv. Velykos, tad nutariau, jog bus visai smagu pakartoti praeitų metų pirmojo susitikimo temą — vėlykaičių marginimą. Juolab, kad pakalbintas Liudas Volodka maloniai sutiko atvykti. Na, o Meno mokyklėlės moksleivių atvira pamokėlė tiesiog sutapo savo data ir pagal visus iš-ankstinius planus turėjo būti surengta Čikagoje. Todėl, neilgai svarstius, pasitarus su savo kolegomis — mokyklėlės dėstytojais, nutariau šią at-virą pamokėlę rengti Šeimų klube.

Dėstytoja Daiva Karužaitė parengė didžiojoje salėje mo-kleivių piešinių parodą. Šalia Čikagos, puikavosi ir Lemonto skyriaus vaikų darbeliai. Ne-seniai pradėję mokytis piešti

Seimos klubo renginyje „Atviros pamokėlės“ žiūrovai.

„Good Night“.

Račkauskai sugrįžo į Čikagą sekmadienį pilni neužmiršta-mų išpuodžių ir su pagrista vil-timi, kad Lietuva bus priimta į NATO už trejų metų. arza

daiktų projekcijas, vaikai jau galėjo parodyti po keletą dar-belių. Išvis gal apie 60 pieši-nių parengta parodai.

Jau buvau įpratusi, kad visi vėluoja — kas iš darbo nes-pėja laiku, kas laikosi lietu-viško „punctualumo“ taisyk-lių — geriau vėliau, nei nieka-da, tad pamatyti pirmuosius vos ne lygiai šeštą buvo labai smagu. Štai ką reiškia mokyk-lė! Pradžioje pasiūlė apžiū-rėti mokyklėlę, pakvietė me-vius improvizuoti atvirai pa-mokėlei. Jaukiuoje galerijos sa-lėje vos sutilpome. Pirmosios savo meną pademonstravo

kanklininkės su dėstytoja Dai-va Kimyte. Šiuo metu kank-lių skyriuje mokosi penkios mergaitės — trys senutės Ba-daraitės ir dvi Milionaitės. Mums visiems kankliavo Ži-vilė, Kristina, Rasa. Mergai-tėms talkino Aušra Buzėnaitė, lankanti individualias pamok-las. Prisipažinsiu, kai užgavo mergaitės kanklių stygas, kai pasigirdo pirmieji „Šeriau, šeriau sau žirgelį“ garsai, kai Aušra su dėstytoja kartu pa-grojo „Aš aušėja“, mano gerk-lę lyg koks tumulas užspaudė

Liudas Volodka (viduryje) Šeimų klubo pobūvyje moko marginti lietuviškus margučius Kastytį Latvį, Liną Logi-nienę ir jos dukrą Vitą.

Dalis mokinukų Egles Klikaite šokių studijoje, veikiančioje Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Nuotr. Indrės Tūnėlienės

ir akys sudreko — su pasi-didžiavimu pagalvojau, koki šventą darbą mes dirbame: juk jau skamba kanklių muzi-ka ir mes ją atgaiviname! Ne bet kur, o Meno mokyklėlėje. Tad tegu kas ką nori plepa — Meno mokyklėlė gyvuoja!

Parodėme baleto skyriaus mergaites. Po pirmosios atvi-ros pamokėlės Lemonte, neil-gai trukus, atidariau Čikagoje skyrių. Abiejų skyrių mer-gaičiukės jau turėjo koncertą Maria gimnazijoje ALTO Vasa-rio 16 minėjimo proga, dabar gi buvo dar viena proga pasi-rodyti publikai. Mes nevadi-nome pamokėlių koncertu, tačiau ruošėmės atsakingai. Pramoginių šokėjų irgi ap-sijungė tiesiai, publikos akyse, turio galvoje Čikagos ir Le-monto vaikus. Turime šiai die-nai penketą berniukų. Jų dau-giausia mums stinga, nes pramoginiai (dabar vadinami sportiniais) šokiai — šokiai poroje. Kol kas mokomės lais-vo, gražaus judesio, pagrindi-nių žingsnių schemų. Tikimės, kad ilgainiui atsiras ir dau-giau berniukų. Gražu buvo žiūrėti, kaip stengėsi nuo paties mažiausių Agnės, Justi-nos, Aro, Gabrielės, iki vyres-nių Aldonos ar Vitos. Baleto skyriaus dėstytoja Angele Skulaitienė jau moko mergai-tes gražaus sukinio, laikant galva „tašką“ — choreografų terminologija — kai gražiai ir staigiai apsisuka vietoje. Pra-moginukai įvaldė pagrindinį kvadratinės rumbos žingsnį ir jau juda čia-čia ritmu. Tru-pūtį negerai, kad kai kurie moksleiviai praleidžia pamok-keles, nes reikia vėl sugrįžti ir kartoti. Yra vaikų, kurie, pradžioje atėjo su ašaromis, nenorėdavo pasilikti be ma-mų, dabar tų pamokėlių lau-kia. O Jonukas Sereikis ir su sugipsuota rankyte lankė, šo-ko, kiek galėjo, nes labai no-rėjo dalyvauti. Smagu.

Žiūrovai nepagalėjo mums katutių. Po pamokėlių buvo Šeimų klubo „dalis“ — kiau-

šinių marginimas. Reikėjo ma-dyti, kaip buvo apgultas Liu-das Volodka, padovanojęs mums savo laiką, kantrybę ir 90 dar šiltų, virtų kiaušinių — tokie tinka dažymui. Dar koki trisdešimt sunesėm. Tiek su-augę, tiek vaikai dirbo susi-kaupę, su dideliu susidomėji-mu. Kurie praalko — galėjo pasivašinti sumuštiniais ar pyragėliais, saldainiukais — viską sunesėm patys.

Linksma ir smagu buvo ma-tyti, kaip užsimezga naujos pažintys, kaip šiltai mes ben-draujame. Kazkas net pasakė — taip jauku čia šiandien. Per dvidešimt penkias šeimas su-sirinko. Daugelis atkeliavo į Šeimų klubą pirmą kartą — vieni nebuvo girdėję, kiti vis neprisirišdavo. Kai kam at-rodė, kad pagudravau — su-jungiau klubą su mokyklėle. Gal ir taip, juk abu įkūria. Bet ar blogai, jei į būrį susiei-na vis daugiau lietuvių ir visi kalba, plepa, čiauska lietu-viškai? Į susitikimą atėjo ir vi-sai jauna Riaubų šeima su septynių mėnesių Poviliuku. O juk Lina ir Renatas, rodos, ką tik koncertavo su Lietuvos Vyčių studentų tautinių šokių grupe Los Angeles Lietuvių dienose. Laikas bėga labai greitai...

Jau po pamokėlių, ipusėjus vėlykaičių marginimui, atsku-bejo ir Arvydas Reneckis iš ALTV — dar suspėjo likusius pakalbinti. Tad bus smagu iš-vysti nors ir ne visus. O jau vaikų noras parodyti, kas ką ir kaip nudažė — gražu pa-žiūrėti!

Skirstėsi visi gana lėtai. Kaip visada, patys visus sta-lus, kėdes, puodus į vietą su-dėjome, kad po mūsų būtų kuo mažiau darbo tvarkantiems. Įdomu, kad susilaukiau klau-simų — kada vaikai vėl pasi-rodys, kada bus kitas Šeimų klubas? Organizuojantiems to-kius renginius, tai pats gra-žiausias klausimas — vadina-si, patiko.

Ligija Tautkuvienė

SKELBIMAI

Pamokos sukuriamos per TRANSPAK (transpak.com) Tel 1 773 838 1050

• **Sofija Vebrienė**, Oak Lawn, IL, aukoja \$100 Sibiro tremtiniais ir \$50 - Lietuvos našlaičiams, Waterburio Lie-tuvių bendruomenės Tremtinių grįžimo fondui aukoja \$100, Charlotte B. Lyons, Winter Park, FL, Lietuvos našlaičiams aukoja \$100. Aukotojams dė-kojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 West 71st St., Chicago IL 60629.

• **Ieškomas raštinės darbuotojas-a**. Reikia gerai mōk-ti lietuvių ir anglų kalbas ir vartoti rašomąją mašinėlę. Susidomėję prašome teirautis tel. 773-585-9500.

• **Karaliaučiaus srities lietuviškų mokyklų para-mai per Mažosios Lietuvos Lietuvių draugiją Čikagoje** aukoj: \$200 - Leopoldas Trečiokas, \$100 - Laima Ardic-kienė, \$50 - F. ir M. Radis, \$30 - Juozas Rudzevičius. Po \$25 - Dr. Algirdas Devenis; Juozas Mikulis; Jonas ir Aldona Rau-galiai; Marija Remienė. Po \$20 - Vilius ir Marytė Česna; Ona Kartanas; Henrikas Laucius; Balys Milaknis; Vincis ir Antanina Radyn; Joseph ir Lucia Siksnus; Antanina Skruodys. Po \$10 - Albert E. Balilonis; kun. dr. Eugenius Gerulis; Leonarda Kilikonis; Juozė Lapšienė; Marė Liudžius; Pranė Milerienė. \$5 - J.E.

ARAS ROOFING